

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКА ОБЛАСНА РАДА
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
СУМСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

АНОТОВАНИЙ КАТАЛОГ
ПУБЛІКАЦІЙ ІЗ ПРОБЛЕМ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА

Суми - 2017

Міністерство освіти і науки України
Сумська обласна рада
Комунальний заклад Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

***Анотований каталог
публікацій із проблем особистісно-професійної
компетентності педагога***

Суми – 2017

Міністерство освіти і науки України
Сумська обласна рада
Комунальний заклад Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

*Анотований каталог
публікацій із проблем особистісно-професійної
компетентності педагога*

*Рекомендовано до друку вченою радою
Комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної
педагогічної освіти
(протокол від 28 вересня 2017 року № 8)*

Рецензенти:

- А. О. Ярошенко – Директор Інституту соціальної роботи та управління Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, доктор філософських наук, професор
- В.Б. Харламенко – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри професійної освіти та менеджменту Комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Укладачі:

- С.М. Грицай – проректор з наукової роботи, Комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти та менеджменту
- О.М. Кириченко – завідувач науково-видавничого відділу Комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
- Я.Ю. Білокур – провідний фахівець науково-видавничого відділу Комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
- О.В. Борисова – провідний фахівець науково-видавничого відділу Комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Анотований каталог публікацій з проблем особистісно-професійної компетентності педагога / уклад.: С.М. Грицай, О. М. Кириченко, Я. Ю. Білокур, О. В. Борисова. – Суми: НВВ КЗ СОШПО, 2017. – 58 с.

У анотованому каталозі узагальнено публікації науково-педагогічних, педагогічних працівників України теми яких охоплюють актуальні питання розвитку особистісно-професійної компетентності педагога, розкривають особливості наукової, методичної роботи та висвітлюють результати діяльності у навчальних закладах.

Каталог рекомендований до практичного використання у вищих навчальних закладах та загальноосвітніх навчальних закладах.

1. Армейська Л. Модернізація підходів до організаційно-методичної роботи та мотивація педагогічних працівників до підвищення професійної компетенції / Л. Армейська // Імідж сучасного педагога. – 2010. – № 9 (108). – С. 17-19.

Анотація. У статті автор висвітлює актуальність модернізації підходів до організаційно-методичної роботи учителів на курсах підвищення кваліфікації, ефективність внесення нових елементів в традиційну систему, створення, використання та реалізація нових організаційних ідей у формі захисту інноваційних проектів та системні підходи до мотивації педагогічних працівників в системі підвищення професійної компетентності педагогічних працівників.

2. Армейська Л. В. Теоретичні основи мотиваційного програмно-цільового забезпечення формування правової компетентності керівників сільських навчальних закладів / Л. В. Армейська // Імідж сучасного педагога. – 2016. – № 5 (164). – С. 9-13.

Анотація. Визначені найважливіші умови модернізації системи освіти й підвищення її якості, що є одним із ефективних напрямів діяльності керівників навчальних закладів, де провідну роль відіграє рівень правової компетентності управлінців. Розкрито концептуальний і технологічний зміст мотиваційного програмно-цільового управління (МПЦУ); показана його значимість при розв'язуванні проблем формування правової компетентності керівників навчальних закладів.

3. Армейський О. С. Методи і засоби формування правової компетентності вчителів технологій у системі післядипломної освіти / О. С. Армейський // Імідж сучасного педагога. – 2016. – № 7 (166). – С. 13-19.

Анотація. Розкриті методи і засоби формування правової компетентності вчителів технологій загальноосвітніх навчальних закладів у післядипломній освіті, окреслені сучасні системи навчання, навчальні програми, методи, технології й форми освітнього процесу щодо розвитку правової компетентності вчителів, що дає можливість відкривати шляхи для їхньої творчої самореалізації та результативної педагогічної діяльності.

4. Аронова Р. С. Результати формування професійної компетентності майбутніх фахівців дошкільного виховання у педагогічному коледжі / Р. С. Аронова // Імідж сучасного педагога. – 2015. – № 8 (157). – С. 27-31.

Анотація. Стаття присвячена результатам формування професійної компетентності майбутніх фахівців дошкільного виховання у педагогічному коледжі. Розкриті зміст, структура та рівні професійної компетентності фахівців дошкільного виховання, інструментарій, що дозволив ефективно й надійно перевірити рівні сформованості професійної компетентності майбутніх фахівців дошкільного виховання.

5. Баєва Т. Ф. Комуникативна майстерність соціального педагога як складова його професійної компетентності [Електронний ресурс] / Т. Ф. Баєва // Психолінгвістика. – 2010. – Вип. 5. – С. 163-168. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/psling_2010_5_28.

Анотація. У статті розглядаються професійні комуникативні якості соціального педагога.

6. Барабаш О. Технологія розвивального навчання як засіб професійного розвитку педагогів / О. Барабаш // Післядипломна освіта в Україні. – 2015. – № 1 (36). – С. 74-76.

Анотація. Автор статті виходячи із загальноприйнятої структури педагогічної технології, до якої входять такі компоненти, як концептуальна основа, змістова та процесуальна частина розробила технології розвивального навчання педагогів у післядипломній освіті. Зважаючи на її особливості, зокрема, зорієнтованість на особистісно-професійний розвиток педагогів, додатково були введені такі компоненти, як програма навчання та психологічний супровід. До процесуальної складової автор ввів такий елемент, як експертна оцінка, що викликано необхідністю відстежувати навчання дорослих на відповідність основним принципам розвивальної освіти.

7. Батієвська Т. Формування інноваційної компетентності майбутніх учителів як умова забезпечення ефективності педагогічного процесу на основі інформаційних технологій навчання / Т. Батієвська // Імідж сучасного педагога. – 2010. – № 3 (102). – С. 44-47.

Анотація. Розкривається зміст поняття інформаційної компетентності майбутнього вчителя, уточнені і розглянуті складові цієї компетентності. Визначається і обґрунтовується зміст педагогічної та технологічної складової підготовки студентів до використання інформаційних технологій. Визначено основні вміння, необхідні вчителю для ефективного використання інформаційних технологій в навчальному процесі.

8. Бех І.Д. Комуникативна компетентність педагога в оптимізації виховного процесу / І.Д. Бех // Вибрані наукові праці. Виховання особистості. Т. 1 – Чернівці : Букрек, 2015 – С. 285-294.

Анотація. Розкривається комуникативна компетентність педагога в виховному процесі, сходження особистості до морально-духовних цінностей, ефективність впливу педагога на процес розвитку дитини, результативність його виховних дій, презентації його індивідуальності в міжособистісному педагогічному спілкуванні.

9. Бех І.Д. Становленні професіонала в сучасних соціальних умовах / І.Д. Бех // Вибрані наукові праці. Виховання особистості. Т. 1 – Чернівці : Букрек, 2015 – С. 412-420.

Анотація. Розкривається важливість самовизначення індивіда, структура професіоналізму і ціннісно-сміслової сфери професіонала, шляхи становлення та емоційні складові його діяльності.

10. Бех І.Д. Компетентісний підхід у зв'язках із його методологічними відповідниками / І.Д. Бех // Вибрані наукові праці. Виховання особистості. Т. 2 – Чернівці : Букрек, 2015 – С. 274-279.

Анотація. Розкривається компетентісний підхід, як такий, що має забезпечити вищий рівень компетентності суб'єктів навчання, компетентність вищого рівня її залежність від якості наукових здобутків, морально-духовна досвідченість особистості, що є метою компетентісного підходу.

11. Божко Н. Розвиток методичної компетентності інженера-педагога процесі професійної діяльності [Електронний ресурс] / Н. Божко // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2013. – № 4. – С. 140-147. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pippo_2013_4_14.

Анотація. Подано різноманітні тлумачення поняття «методична компетентність» та запропоновано розуміння терміна як системи наукових, психологічних, педагогічних і предметних знань та професійно-методичних умінь, які базуються на знаннях дидактичних методів, принципів і прийомів та сприяють формуванню всіх компонентів професійної компетентності. Вказано на специфічність професійної діяльності інженера-педагога, пов'язану з її поліфункціональністю та практичною спрямованістю. Зосереджено увагу на навчально-методичній та науково-методичній роботі як прояві методичної компетентності педагога професійно-технічного навчального закладу. Виявлено, що методична компетентність є інтегрованою характеристикою особистості та передбачає володіння методичними знаннями, наявність досвіду розв'язання методичних проблем, готовність до самоосвіти та самовдосконалення.

12. Бойко Т. Веб-сайт як засіб розвитку комунікативної компетентності старшокласників під час навчання англійської мови / Т. Бойко // Рідна школа. – 2016. – № 10 – С. 25-28.

Анотація. Останніми роками комп'ютерні технології стрімко увійшли у життя сучасної людини, забезпечуючи формування особистості нового покоління, змінюючи стиль праці, повсякденного життя, засвоєння навчального матеріалу. Впровадження інформаційних технологій в сучасній школі сприяє підвищенню якості та ефективності освіти, оскільки гарантує інформаційну насиченість уроків. Новітні мультимедійні засоби навчання надають можливість для розвитку творчості, активізації пізнавальної діяльності учнів, розширення світогляду молодого покоління.

13. Бондар В. Адаптивне навчання студентів як передумова реалізації компетентісного підходу до професійної підготовки вчителя / В. Бондар, І. Шапошнікова // Рідна школа. – 2013. – № 11. – С. 36-42.

Анотація. Ефективність розвитку особистості учня вирішальною мірою залежить від сформованості у вчителя конкурентноспроможності як системотвірної ознаки і властивості його професійної компетентності. Вона є результатом синтезу його фахового й особистісного начала, що виявляється у високому рівні фахової компетенції, розвинених педагогічних здібностях, інтелектуальних та особистісних якостях, які гарантують ефективну самореалізацію на ринку праці.

14. Бондар О. Формування аналітико-експертних компетенцій педагогів з урахуванням емоційного інтелекту / О. Бондар // Імідж сучасного педагога. – 2011. – № 10 (119). – С. 11-14.

Анотація. У статті з'ясовано сутність понять «аналітико-експертні компетенції», «аналітико-експертна компетентність». Розроблена модель структури аналітико-експертних компетенцій з урахуванням емоційного інтелекту. Показана можливість використання цих компетенцій у посадових обов'язках вчителя та подані методи їхнього формування.

15. Бондаренко В. Формування професійних компетентностей фахівців фізичної культури в процесі вивчення дисциплін професійно-практичної підготовки / В. Бондаренко, О. Косаренко // Імідж сучасного педагога. – 2013. – № 3 (132). – С. 5-8.

Анотація. Розкрито зміст формування навчально-методичної компетенції фахівців із фізичної культури на сучасному етапі їхньої підготовки у вищому навчальному закладі.

16. Бондарчук О. Компетентність і компетенція: основні підходи до визначення понять / О. Бондарчук // Післядипломна освіта в Україні. – 2012. – № 2 (21). – С. 19-23.

Анотація. У статті виокремлено декілька підходів до дослідження проблеми компетентності особистості в, яких, з одного боку, акцентується увага на особистісних характеристиках людини, що визначають її компетентність, а в інших – основну увагу приділено досвіду, характеристикам діяльності та особливостям її виконання, що вимагають тієї чи іншої компетентності. При цьому компетенції (знання, навички, здібності, мотиви, цінності та переконання) розглядаються як потенціальні складові компетентності які роблять людину компетентною лише тоді, коли забезпечують ефективне та якісне виконання нею певною діяльністю.

17. Бондарчук О. Особистісний розвиток керівників освітніх організацій в умовах післядипломної педагогічної освіти: організаційно-методичний аспект / О. Бондарчук // Післядипломна освіта в Україні. – 2016. – № 1. – С. 69-73.

Анотація. Сприяння особистісному розвитку майбутніх поколінь є можливим лише за умови чіткої організації персоналу освітніх організацій, насамперед, керівників на власний професійний та особистісний розвиток, самопізнання, розвиток позитивного ставлення до себе та навколишнього світу, активної життєвої позиції тощо. Водночас результати дослідження, що представлені у статті, свідчать про проблеми особистісного розвитку досить значної частини керівників освітніх організацій, зумовлені специфічним впливом управлінської діяльності.

18. Бондарчук О. Особливості вдосконалення психологічної компетентності керівників освітніх організацій в умовах післядипломної педагогічної освіти / О. Бондарчук // Післядипломна освіта в Україні. – 2011. – № 2 (19). – С. 3-6.

Анотація. Автор вважає, що вдосконалення психологічної компетентності керівників освітніх організацій в умовах післядипломної педагогічної освіти можливе шляхом створення розвивального соціально-психологічного середовища, у якому ініціюється самостійність, відкритість, толерантність всіх учасників навчання, а також завдяки відповідній підготовці суб'єктів соціального впливу, здатних створювати таке середовище, працювати не лише в процесі безпосередньої взаємодії зі слухачами, а й в умовах дистанційного навчання.

19. Бондарчук О. Особливості та чинники автопсихологічної компетентності керівників освітніх організацій / О. Бондарчук, Н. Пінчук // Післядипломна освіта в Україні. – К.: УМО НАПН України, 2014. – № 1 (24). – С. 30-35.

Анотація. Автори зазначають, що результати дослідження засвідчили недостатній рівень розвитку всіх компонентів автопсихологічної компетентності керівників освітніх організацій, відповідно, необхідність спеціальної психологічної підготовки управлінців спрямованої на вдосконалення їхньої автопсихологічної компетентності в умовах післядипломної педагогічної освіти.

20. Бондарчук О. І. Науково-методичні засади формування психологічної компетентності керівників освітніх організацій у системі післядипломної педагогічної освіти: наук.-метод. посіб. / О. І. Бондарчук, Л. М. Карамушка, О. В. Брюховецька, Т. М. Вакуліч, В. М. Івкін, А. С. Москальова, О. О. Нежинська, Н. І. Пінчук, І. В. Сингаївська. – К.: Педагогічна думка, 2012. – 144 с.

Анотація. У науково-методичному посібнику обґрунтовано науково-методичні засади формування психологічної компетентності керівників освітніх організацій, визначено зміст, основні тенденції та чинники психологічної компетентності управлінців, розроблено модель формування психологічної компетентності керівників освітніх організацій; обґрунтовано можливість її реалізації у системі післядипломної педагогічної освіти

керівників освітніх організацій. Науково-методичний посібник призначено керівникам освітніх організацій, працівникам системи післядипломної педагогічної освіти, психологам, які працюють у галузі освіти, науковцям, які досліджують психологічні проблеми підвищення ефективності управління, післядипломної педагогічної освіти та формування психологічної компетентності фахівців.

21. Булак Н. Педагогічні проблеми формування компетентності вчителів загальноосвітніх навчальних закладів / Н. Булак // Імідж сучасного педагога. – 2014. – № 1 (140). – С. 25-28.

Анотація. Професійна компетентність вчителя є сукупністю ключових, базових і соціальних компетентностей. Методична компетентність містить базовий і спеціальні компоненти. Потрібно запроваджувати особистісно зорієнтовані педагогічні технології. Комуникативна компетентність тісно пов'язана зі загальним культурним рівнем учителя. Професійна сфера оперує компетенціями.

22. Буркова Л. Побудова компетентнісної моделі підготовки спеціалістів соціономічних професій / Л. Буркова // Імідж сучасного педагога. – 2010. – № 3 (102). – С. 24-27.

Анотація. У статті розроблено й обґрунтовано модель підготовки фахівців соціономічних професій, яка орієнтована на вимоги до здійснення професійної діяльності цієї категорії фахівців. Мета моделі – забезпечити реалізацію компетентнісного підходу в підготовці фахівців соціономічних професій.

23. Валюк В. Компетентнісний підхід до дослідження якості освітніх досягнень випускників у системі «Школа – педагогічний ВНЗ»: проблеми і перспективи / В. Валюк // Імідж сучасного педагога. – 2013. – № 6 (135). – С. 20-23.

Анотація. Розглянуте вивчення стану проблеми оцінювання якості підготовленості випускників в системі «Школа – педагогічний ВНЗ» із позицій компетентнісного підходу. У галузі удосконалення хіміко-педагогічної освіти виділено наступні напрями розвитку: безперервність, гуманізація, інноваційність, реалізація особистісно-діяльнісного та компетентнісного підходів із метою підготовки випускників, готових до самостійної діяльності в професійній сфері, подальшого навчання і конкурентоспроможних на ринку праці.

24. Варецька О. Розвиток соціальної компетентності вчителя початкової школи засобами економічної освіти / О. Варецька // Вища освіта України. – 2013. – № 3 – С. 82-89.

Анотація. У статті обґрунтовується необхідність розвитку економічної компетентності як сегменту соціальної компетентності

вчителя початкової школи засобами економічної освіти в післядипломному процесі.

25. Варецька О. В. Науково-методичне забезпечення процесу розвитку соціальної компетентності вчителя початкової школи у системі післядипломної педагогічної освіти / О. В. Варецька // Імідж сучасного педагога. – 2015. – № 4 (152). – С. 31-39.

Анотація. Обґрунтована актуальність проблеми, визначені сутність, зміст науково-методичного забезпечення процесу розвитку соціальної компетентності вчителя початкової школи у системі післядипломної педагогічної освіти, який має бути комплексним і лонгитюдінальним, розкрита його концепція та описано шестикомпонентну модель.

26. Василенко Н. В. Керівник навчального закладу: розвиток лідерської компетентності як ознака громадянського суспільства / Н. В. Василенко. – Х. : Основа, 2015. – 128 с. – (Бібліотека журналу «Управління школою»; Вип. 12 (156)).

Анотація. У посібнику розкрито сутність лідера та лідерства. Ви познайомитесь із ідеальним варіантом управління за умов громадянського суспільства шляхом поєднання формального та неформального лідерства. Особливої уваги надано оцінюванню якостей сучасного керівника та технології розвитку лідерської компетентності. Рекомендовано для керівників навчальних закладів, викладачів і методистів системи вищої та післядипломної освіти.

27. Василенко Н. В. Професійна комунікативна компетентність фахівця: психолого-педагогічні аспекти мережевої комунікації / Н. В. Василенко. – Х. : Основа, – 2016. – 112 с. – (Бібліотека журналу «Управління школою»; Вип. 09 (164)).

Анотація. У навчальному посібнику розкрито сутність комунікативної компетентності особистості, представлено концепцію мережевого інформаційного суспільства та надано змістовно-технологічне забезпечення розвитку комунікативної компетентності фахівців. Рекомендовано для керівників навчальних закладів, викладачів системи післядипломної освіти.

28. Василенко Н. В. Професійна соціокомунікативна компетентність керівників навчальних закладів: зміст, цінності, модель / Н. Василенко // Імідж сучасного педагога. – 2015. – № 1 (150). – С. 20-24.

Анотація. Стаття присвячена проблемі розвитку компонентів професійної соціокомунікативної компетентності керівників навчальних закладів. Показані підходи щодо набуття керівниками навчального закладу необхідних якостей і моделей поведінки в становленні компетентності.

29. Васильченко Л. В. Управлінська культура і компетентність керівника / Л. В. Васильченко. – 2007. – 176 с. (Бібліотека журналу «Управління школою»; Вип. 3 (51)).

Анотація. У книзі розкрито сутність, напрями, фактори, модель і критерії формування управлінської культури в процесі самоосвіти та післядипломної підготовки керівників закладів освіти. Особливістю книги є розробка технології навчання дорослих, яка може бути використана в системі науково-методичної роботи школи. Додатки містять розробки ділових ігор, тести, анкети та інший методичний матеріал для організації роботи з підвищення кваліфікації керівників та педагогів. Рекомендовано для керівників шкіл, викладачів і слухачів системи післядипломної освіти.

30. Ващенко Л. Методологічні засади розробки стандартів для формування посадово-функціональної (професійної) компетентності керівних кадрів освіти / Л. Ващенко, В. Маслов // Післядипломна освіта в Україні. – 2011. – № 1 (18). – С. 16-24.

Анотація. У статті йдеться про наявність певних концептуальних положень щодо розробки стандарту компетентності керівників освіти й орієнтованого варіанту стандарту змісту керівників ЗНЗ дає змогу для подовження цієї роботи в теоретичному і практичному напрямках для всіх категорій керівних кадрів освіти, що підвищують кваліфікацію у системі післядипломної освіти України з урахуванням особливостей і умов їх посадово-функціональної (професійної) діяльності.

31. Вдовиченко Р. П. Управлінська компетентність керівника школи / Р. П. Вдовиченко. – 2007. – 112 с. – (Бібліотека журналу «Управління школою»; Вип. 1 (49)).

Анотація. У книзі розкрито теоретичні основи управлінської компетентності керівника школи та шляхи її формування в процесі масової, групової та індивідуальної роботи. Додатки містять модель управлінської компетентності, діагностичний матеріал та методичні розробки для організації практичної діяльності. Рекомендовано для керівника навчальних закладів та органів управління освітою.

32. Віаніс-Трофименко К. Б. Підвищення професійної компетентності педагога / К. Б. Віаніс-Трофименко, Г. В. Лісовенко. – 2007. – 176 с. (Бібліотека журналу «Управління школою»; Вип. 7 (55)).

Анотація. В умовах швидкого зростання інноваційних процесів, проникнення нововведень у практику шкіл все гостріше стає необхідність у компетентних вчителів, орієнтованих на впровадження інноваційних процесів, самостійної педагогічної творчості. У посібнику розглядаються шляхи вдосконалення професійної компетентності вчителів школи на основі самодіагностики та самоаналізу уроку, власної педагогічної діяльності. Рекомендовано широкому педагогічному загалу – директорам, заступникам директорів закладів освіти, методистам, керівникам методичних об'єднань.

33. Возняк О. Сутність і змістовне наповнення предметної компетентності з органічної хімії / О. Возняк // Вища школа. – 2017. – № 1. – С. 51-60.

Анотація. У статті розкривається компетентнісний підхід до вивчення органічної хімії в старших класах середньої школи. Визначено сутність та зміст поняття «предметна компетентність з органічної хімії», охарактеризована складові предметної компетентності з органічної хімії (знаннєву, діяльнісну, ціннісну).

34. Войціх І. Критерії та показники сформованості емоційної компетентності майбутніх психологів / І. Войціх // Вища школа. – 2016. – № 6. – С. 89-97.

Анотація. У статті в рамках компетентнісного підходу визначені критерії та показники сформованості емоційної компетентності майбутніх психологів. Це дозволило автору розкрити показники та критерії емоційної компетентності майбутніх психологів через єдність її структурних компонентів. Компонентами емоційної компетентності майбутніх психологів визначено: когнітивний, діяльнісний, особистісний, мотиваційно-ціннісний. Означені структурні компоненти були покладені в основу розробки критеріїв та відповідних їм показників і рівнів, що характеризують сформованість емоційної компетентності майбутніх психологів у результаті професійної підготовки.

35. Войцях Т. Тренінговий табір для тренерів як спеціальна форма неформальної додаткової професійної освіти та розвитку професійної компетентності соціального педагога / Т. Войцях // Рідна школа. – 2014. – № 4-5. – С. 62-68.

Анотація. У контексті реалій сьогодення професійна діяльність соціального педагога як спеціаліста соціальної служби набуває особливої значущості. Соціальний педагог повинен не лише вміти оперувати знаннями та вміннями, а й бути готовим особистісно та професійно вдосконалюватися відповідно до нових викликів. Зокрема, здійснювати ефективний соціально-педагогічний супровід навчально-виховного процесу з урахуванням потреб і функціонального призначення закладів освіти різного типу; оперувати та управляти соціально-педагогічною інформацією, орієнтуватися щодо змін у нормативно-правових документах з питань соціального та правового захисту дитинства; активно діяти та швидко приймати адекватні рішення; навчатися впродовж життя. Забезпечити соціальним педагогам закладів освіти можливість адаптуватися до модернізаційних соціально-економічних змін, підтримати їхній соціальний розвиток через доступ до нових знань та кваліфікацій покликана неперервна педагогічна освіта.

36. Воронін Д. Особливості формування здоров'язберігальної компетентності студентів у процесі занять фізичною культурою / Д. Воронін, Я. Білан // Імідж сучасного педагога. – 2013. – № 3 (132). – С. 14-18.

Анотація. Розглядаються психолого-педагогічна характеристика, функції, принципи і компоненти особливостей формування здоров'язберігальної компетентності студентів у процесі занять фізичною культурою.

37. Вороніна Г. Розвиток професійної компетентності педагогів позашкільників в системі післядипломної освіти. [Електронний ресурс] / Г. Вороніна // Матеріали Всеукраїнської науково-методичної інтернет-конференції: «Наукова спадщина Григорія Костюка і сучасні проблеми особистісно-орієнтованої освіти». – 2016. – Режим доступу: <https://konferenciya2015>.

Анотація. У статті розглянуто один із шляхів вирішення проблеми розвитку професійної компетентності педагогів позашкільних навчальних закладів в системі післядипломної освіти. З метою забезпечення організаційно-методичного супроводу професійного зростання педагогів-позашкільників розроблена авторська програма «Якість позашкільної освіти». Розкрито структуру, етапи, зміст роботи із різними категоріями педагогічних працівників позашкільних навчальних закладів.

38. Воротня Н. Методичний кабінет як сервісний центр. Формування медіа інформаційної компетенції педагогів засобами інноваційних технологій / Н. Воротня // Методист. – 2017. – № 3 (63). – С. 11-26.

Анотація. У статті розкрито основні шляхи впровадження інновацій із метою набуття інформаційної компетентності педагогічними працівниками, а саме: проектні технології; технології аутсорсингу, хмарних технологій кейс-технологій, технологій асесмент-центру, технологій модерацій, технологій створення портфоліо. Медіаінформаційна компетентність педагога є не лише сукупністю теоретичних знань та вміння їх репродукувати у певному обсязі згідно з правилами, а також мотивом і засобом розвитку навичок практичних дій в інформаційному суспільстві. Можливість розвитку педагога пропонують сучасні інноваційні форми роботи: віртуальні методичні об'єднання, веб-квести, сторітелінг, тьюторський супровід, надання колсантингових послуг.

39. Воскобойнікова Г. Медико-валеологічна компетентність – складова іміджу сучасного вчителя початкової школи / Г. Воскобойнікова // Імідж сучасного педагога. – 2011. – № 8-9 (117-118). – С. 41-42.

Анотація. У статті визначено медико-валеологічну компетентність як складова іміджу сучасного вчителя початкової школи, досліджено формування медико-валеологічної компетентності в процесі професійної підготовки у вищому навчальному закладі.

40. Вторнікова Ю. Структура комунікативної компетентності педагога [Електронний ресурс] / Ю. Вторнікова // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. – 2012. – Ч. 3. – С. 41-48. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpudpu_2012_3_8.

Анотація. У статті розглянуто наукові підходи щодо окреслення структури комунікативної компетентності педагога; представлено презентацію авторського підходу до визначення структури комунікативної компетентності вчителя на базовому рівні. Подано п'ять складових розробленої моделі та здійснено опис визначеної структури.

41. Гавлітіна Т. Наукова компетентність та дослідницька функція керівника інноваційного навчального закладу / Т. Гавлітіна // Післядипломна освіта в Україні. – 2014. – № 2 – С. 61-65.

Анотація. Автор зазначає, що структура наукової компетентності являє собою ієрархічну систему і залежить від функціонального призначення керівника інноваційного навчального закладу. Внутрішні її зв'язки дають змогу забезпечити цілісність розвитку навчального закладу як інноваційної системи, а зовнішні – реалізуються в результаті наукової співпраці задля реалізації мети дослідження, що визначається завданнями інноваційної освітньої діяльності. Наукова компетентність є цінністю для професійної реалізації інноваційного та новаторського досвіду у науковому плані.

42. Галіцина Л. В. Професія педагога: розвиток та самозбереження / Л. В. Галіцина. – К.: 2010. – 128 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»).

Анотація. Наша книжка присвячена розвитку професійної майстерності та самозбереженню педагога. Тут ви знайдете тренінги та семінари для професійного розвитку й практичні поради для керівників та педагогів стосовно збереження свого здоров'я, що є основою профілактики професійного вигорання. Рекомендовано для керівників системи освіти всіх рівнів, методистів, директорів, заступників директорів, учителів, а також для всіх тих, хто прагне професійного й особистісного самовдосконалення.

43. Галкіна Л. Від чого залежить успіх? Семінар на тему: професійне самовдосконалення вчителя музичного мистецтва як умова розвитку його компетентності / Л. Галкіна // Методист. – 2016. – № 6 (54). – С. 51-60.

Анотація. Успіх інноваційних змін в освіті здебільшого залежить від учителя, його творчого потенціалу, готовності до неперервної самоосвіти, здібності до гнучкого соціально педагогічного мислення. Семінар проведено з метою поінформованості педагогів щодо професійного самовдосконалення як умову розвитку їх компетентності.

44. Гіджеліцький І. Технологічна компетентність педагогів: особливості формування / І. Гіджеліцький, В. Юва // Методист. – 2016. – № 11 (59). – С. 30-36.

Анотація. Визначальними чинниками демократичного поступу громадянського суспільства в Україні є освіта й виховання. Суспільнотворчий потенціал і динаміка освітньо-виховної системи, як зазначено в Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, залежить від компетентнісно готовності педагогів до створення інноваційного технологічного простору для розвитку, навчання й виховання інтелектуальної еліти, патріотично спрямованої особистості з інноваційним типом мислення, людини високої національної та європейської культури. У цьому контексті категорія технологічної компетентності спонукає педагогів проаналізувати свою діяльність і визначитись як із виховними, так і методичними пріоритетами.

45. Главацька А. О. Структурні компоненти професійної компетентності педагога вищої школи [Електронний ресурс] / А. О. Главацька // Педагогічний процес: теорія і практика. – 2013. – Вип. 3. – С. 46-55. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pptp_2013_3_7.

Анотація. Узагальнено методичні підходи вітчизняних і зарубіжних вчених щодо оцінки професійної компетентності фахівця ВНЗ. Розглянуто основні складові професійної компетентності викладача ВНЗ, проаналізовано структурні компоненти моделі професійної компетентності педагога вищої освіти. Визначено основні складові професійної компетентності фахівця та аналіз сутності структурних компонентів професійної компетентності педагога вищої школи.

46. Главацька О. Основи самовиховання особистості: навч.-метод. посіб. / О. Главацька . – Т: Кондор, 2012. – 206 с.

Анотація. Навчально-методичний посібник написаний згідно з вимогами організації навчального процесу в кредитно-трансферній системі. У посібнику міститься програма навчальної дисципліни з чітким поділом на залікові кредити, змістові модулі, розрахунок бюджету часу на лекції, семінарські та лабораторні заняття, самостійну та індивідуальну роботу, список основної та додаткової літератури, критерії оцінювання знань та умінь.

Рекомендується для викладачів, студентів спеціальностей «Соціальна педагогіка», «Соціальна робота», а також усіх фахівців, які працюють у соціально-педагогічній сфері.

47. Горбаченко Н. Формування у майбутніх учителів німецької мови комунікативної компетенції в писемному мовленні / Н. Горбаченко // Імідж сучасного педагога. – 2013. – № 5 (134). – С. 41-43.

Анотація. Автор розглядає цілі та завдання навчання писемного мовлення майбутніх учителів у світлі сучасних міжнародних вимог, визначає дискурс як основу навчання зазначеного виду мовленевої діяльності та характеризує функціонально-сміслові типи дискурсу для I-ого курсу, – опис та розповідь.

48. Григораш В. В. Оцінка рівня професійної компетентності педагога [Електронний ресурс] / В. В. Григораш // Педагогічний альманах. – 2012. – № 16. – С. 116-121. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pedalm_2012_16_21.

Анотація. У статті проаналізовано поняття «професійна компетентність педагога», описано основні критерії оцінювання рівня професійної педагогічної компетентності та надано відповідну кваліметричну модель. Ключові слова: професійна педагогічна компетентність, оцінка, критерії, показники.

49. Грицюк Л. Компетентнісний підхід до підготовки фахівців соціально-педагогічного спрямування у ВНЗ Польщі / Л. Грицюк, А. Лякішева // Вища школа. – 2014. – № 10 – С. 63-71.

Анотація. У статті розкриваються теоретичні засади вивчення особливостей компетентнісного підходу до професійної підготовки у системі вищої освіти Польщі. Розкрито національні підходи до імплементації таких важливих документів у напрямі підвищення якості вищої освіти, як Рамки кваліфікацій європейського простору вищої освіти. Показано роль національної рамки кваліфікацій у запровадженні компетентнісного, тобто результатного, підходу у підготовці фахівців соціально-педагогічного спрямування.

50. Гуменюк Ю. Компетентнісний підхід до підготовки сучасного керівника навчального закладу / Ю. Гуменюк // Післядипломна освіта в Україні. – 2014. – № 1 (24). – С. 35-40.

Анотація. У статті зазначено, що компетентнісний підхід до підготовки сучасного керівника навчального закладу є одним із чинників, що сприяє модернізації змісту освіти, який поповнює ту низку освітніх інновацій і класичних підходів, що допомагають освітянам гармонійно поєднувати позитивний досвід для реалізації сучасних освітніх цілей. Такий підхід на відміну від традиційного, є більш ефективним, тому що, дає змогу і педагогу, і учню стати творцем навчально-виховного процесу, дослідником-експериментатором, спонукає до творчості, забезпечує максимальне розкриття потенціалу кожного керівника.

51. Давиденко І. Д. Теоретичне обґрунтування технології формування лінгвокультурологічної компетентності майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів / І. Д. Давиденко // Імідж сучасного педагога. – 2017. – № 1 (170). – С. 52-59.

Анотація. Розглянута специфіка організації занять із іноземної мови дітей дошкільного віку. Визначено фольклор як своєрідний навчальний матеріал таких занять. Автор статті переконаний, що заняття з іноземної мови для дошкільників має свої особливості, які треба враховувати при підготовці майбутніх учителів іноземної мови.

52. Даниленко Л. Застосування компетентнісного підходу в системі післядипломної педагогічної освіти / Л. Даниленко // Післядипломна освіта в Україні. – 2009. – № 1 (14). – С. 14-17.

Анотація. Автором статті запропоновано інноваційна модель підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів освіти, в якій слухачі курсів будуть вчитися не за типовою навчальною програмою, а за індивідуально-орієнтованим навчальним планом і програмою розвитку власної професійної компетентності.

53. Данильченко Г. Взаємодія навчального закладу і батьків щодо формування в академічно здібних учнів здоров'язбережувальної компетентності / Г. Данильченко, О. Щербакова, О. Щербаков // Рідна школа. – 2016. – № 4. – С. 55-60.

Анотація. У більшості населення нашої країни, зокрема і в академічно здібних дітей шкільного віку, недостатньо сформованими є позитивне ставлення до здоров'я і здорового способу життя та навички здоров'язбереження. Це зумовлює необхідність подальшого розвитку та вдосконалення взаємодії навчального закладу і батьків щодо формування в академічно здібних учнів здоров'язбережувальної компетентності.

54. Демченко Ю. Формування самоосвітньої компетентності майбутнього вчителя математики у рамках дослідно-експериментальної роботи / Ю. Демченко // Рідна школа. – 2017. – № 1-2. – С. 48-56.

Анотація. У контексті переосмислення ціннісних орієнтацій в освіті, її гуманізації актуалізується традиційна для вищої школи проблема підготовки педагогічних кадрів, що відповідає вимогам сучасного суспільства. Стратегічні напрями розвитку вищої освіти визначено законами України «Про освіту» (1991), «Про вищу освіту» (2014), Національною доктриною розвитку освіти України, її інтеграцією у європейський освітній простір. З огляду на це, зміни у підготовці педагогів стосуються формуванню їх професійної компетентності, забезпечення мобільності студентів під час навчання, що передбачає посилення індивідуальної варіативної частини освітньо-професійної програми, відповідної вимоги замовників і побажання студентів, а в цілому – підготовку компетентного, мобільного, творчого спеціаліста.

55. Денисюк О. Ключові предметні компетентності школяра як засіб формування сучасної особистості / О. Денисюк, І. Казарян, В. Лямічев, Н. Титаренко // Рідна школа. – 2013. – № 11. – С. 59-62.

Анотація. З огляду на зміни пріоритетів щодо підготовки молодого покоління потребує суттєвого вдосконалення навчально-виховний процес. Орієнтація на компетентнісний підхід у навчанні, окреслена Національною стратегією розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки, має сприяти формуванню в учнів навичок швидко реагувати й адаптуватися до змін

сьогодення, оперативно оволодівати сучасними інформаційними технологіями та комунікаціями, бути готовими до нових перспектив розвитку суспільства, прагнути до самоосвіти та самовдосконалення. Проголошена цим документом модернізація змісту освіти на засадах компетентнісного підходу деталізується в «Державному стандарті базової та повної загальної середньої освіти» в контексті освітніх галузей, що визначають рівень сформованості ключових предметних компетентностей учня.

56. Дивак В. Особливості реалізації компетентнісного підходу в удосконаленні освітньої галузі «Здоров'я і фізична культура» / В. Дивак // Післядипломна освіта в Україні. – 2011. – № 1 (18). – С. 82-84.

Анотація. Автор статті стверджує, що ефективний розвиток освітньої галузі «Здоров'я і фізична культура» можливий за умови створення національного курікулуму – рамкових основ загальної середньої освіти як цілісного багатовимірного, багаторівневого, міжгалузевого явища з можливістю самовдосконалення.

57. Докучаєва В. В. Генезис і розвиток проєктувальної компетентності педагога-професіонала [Електронний ресурс] / В. В. Докучаєва // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки. – 2012. – № 19 (3). – С. 22-33. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2012_19\(3\)_5](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2012_19(3)_5).

Анотація. Досліджено процес виникнення, встановлення та розвитку практичної компетентності майбутнього педагога та обґрунтовано можливість педагогічного управління цим процесом на засадах створення прогностичної моделі.

58. Драч І. Компетентність фахівця як теоретична проблема / І. Драч // Післядипломна освіта в Україні. – 2013. – № 1 (22). – С. 19-22.

Анотація. У статті розкривається компетентність фахівця яка є складною інтегрованою характеристикою особистості, що зумовлює його здатність до реалізації власного потенціалу (знань, умінь, досвіду, особистісних якостей) для успішної діяльності в професійній і соціальній сфері, усвідомлюючи соціальну значимість і особисту відповідальність за результати цієї діяльності, необхідність її постійного удосконалення в умовах динамічності світу.

59. Драч І. Ключові компетентності як основа професійної компетентності майбутніх викладачів вищої школи / І. Драч // Післядипломна освіта в Україні. – 2012. – № 1 (20). – С. 24-27.

Анотація. Професійна компетентність, будучи продуктом власної життєтворчої активності людини є не лише і не стільки значним обсягом засвоєних знань і досвіду, скільки вмінням їх актуалізувати в потрібний час і використати в процесі діяльності. Ключові компетентності є основою

професійної компетентності особистості, їх сформованість надає особистості можливість ефективно брати участь у різних сферах життя і сприяє покращенню якості життя та розвитку індивідуумів. Підґрунтям для формування ключових компетентностей виступають індивідуальні та соціальні потреби.

60. Драч І. Компетентність фахівця як теоретична проблема / І. Драч // Драч І. Формування ключових компетентностей як основа професійної підготовки майбутніх викладачів вищої школи / І. Драч // Імідж сучасного педагога. – 2013. – № 2 (131). – С. 7-10.

Анотація. Проаналізовані характерні ознаки ключових компетентностей особистості. Розглянута логіка побудови системи компетентностей майбутніх викладачів ВНЗ. Запропонована ієрархічна структура професійної компетентності викладачів вищої школи, яка складається з ключових (надпрофесійних), загально професійних і спеціально-професійних компетентностей. Визначені ключові компетентності викладачів вищої школи та їхні компоненти.

61. Дуплійчук О. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя-філолога засобами технології лінгвістичних задач / О. Дуплійчук // Імідж сучасного педагога. – 2014. – № 2 (141). – С. 19-22.

Анотація. Автор розглядає технологію викладання комунікативних і соціокультурно маркованих лінгвістичних задач як одну з ефективних технологій формування і вдосконалення професійно-значимих умінь, що забезпечує найсприятливіші умови для створення у студентів педагогічної майстерності як основної якості особистості якості особливості фахівця. Автор виділяє три лінгвістичних задач, які функціонують на двох рівнях моделювання – педагогічному та комунікативному.

62. Дяченко-Богун М. М. Основні характеристики професійної компетентності майбутніх учителів природничих дисциплін щодо реалізації здоров'язбережувальних технологій у професійній діяльності / М. М. Дяченко-Богун // Імідж сучасного педагога. – 2016. – № 1 (160). – С. 26-29.

Анотація. Аналізуються структурні компоненти моделі підготовки майбутніх вчителів природничих дисциплін до реалізації здоров'язбережувальних технологій у закладах освіти. Підготовку їх у закладах освіти потрібно розглядати як складний системний об'єкт, який не піддається безпосередньому прямому спостереженню, а потребує спеціальних теоретичних методів дослідження. Це дозволило виділити наступні структурні компоненти вказаної моделі: цільовий, теоретико-методологічний, змістовий, процесуальний, діагностично-результативний.

63. Єльнікова Г. Управлінська компетентність / Г. Єльнікова. – К., 2005. – 128 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»).

Анотація. До уваги управлінців усіх рівнів пропонується добірка статей відомого вченого-практика Галини Василівни Єльнікової, в якій висвітлюються закономірності й особливості управління загальною середньою освітою (ЗСО): система управління, принципи, методи, функції. Також автором досліджуються питання діагностики управлінської компетентності керівника загальноосвітнього навчального закладу, розвитку управлінських функцій керівника загальноосвітнього навчального закладу та його управлінської культури. Рекомендовано для керівника освітньої галузі усіх рівнів, науковців, методистів, широкої педагогічної громадськості.

64. Єльнікова Г. В. Теоретико-методичні основи підготовки керівників до оцінювання результатів діяльності загальноосвітнього навчального закладу: моногр. / Г. В. Єльнікова, В. І. Куценко, В. І. Маслов. – К.: УМО, Педагогічна думка, 2012. – 220 с.

Анотація. Основною метою поданого дослідження є розробка теоретичних, методичних та технологічних засад підготовки керівників загальноосвітніх навчальних закладів та установ загальної середньої освіти до оцінювання результатів діяльності шкіл. Розробка математичного апарату оцінювання здійснена на основі кваліметричного підходу, визначення змісту оцінювання – на основі компетентнісного підходу. У дослідженні розглядається система підготовки керівників до оцінювання результатів діяльності загальноосвітніх навчальних закладів, яка розкриває її зміст (опис змістового модуля), структуру: дві очні сесії (установча і підсумкова), етап дистанційного навчання та технологію їх здійснення.

Особлива увага надається розкриттю науково-обґрунтованої системи оцінювання результатів діяльності загальноосвітнього навчального закладу на районному (міському) та шкільному рівнях. Науковому аналізу підлягають методологічні, теоретичні та методичні складові оцінювання результатів діяльності загальноосвітнього навчального закладу.

Монографія призначається слухачам і науково-педагогічним працівникам закладів післядипломної освіти, студентам і викладачам вищих навчальних закладів, науковцям, науково-педагогічним працівникам, керівним кадрам освіти, службовцям урядових установ управління освітою та всім, хто цікавиться проблемою підготовки керівників районного (міського) та шкільного рівнів до оцінювання результатів діяльності загальноосвітніх навчальних закладів.

65. Жданова М. Методологічні питання соціальної компетентності старшокласників профільної школи / М. Жданова // Імідж сучасного педагога. – 2012. – № 9 (128). – С. 38-41.

Анотація. Стаття вказує на проблему подолання соціальної інфантивності школи й особистості того стану, коли старшокласники не готові або готові не повністю до ролі не лише фахівця, а й члена суспільства, що веде до їхньої асоціальності. Соціальна компетентність як спосіб соціалізації стає необхідною умовою успішності підлітка до його стійкої життєдіяльності, набуває статусу пріоритетного напряму розвитку сучасної системи освіти та вимагає додаткових освітніх зусиль.

66. Желєзняк О. В. Технології гендерного виховання як основа набуття професійної компетентності сучасного педагога [Електронний ресурс] / О. В. Желєзняк // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Сер. : Педагогіка. – 2010. – Т.: 136, Вип. 123. – С. 59-63. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchduped_2010_136_123_12.

Анотація. У статті висвітлено питання, що стосуються специфіки авторських технологій гендерного виховання учнівської молоді. Особливої уваги автор надає визначенню сутності гендерного виховання учнів.

67. Заболоцька О. Методика формування предметних компетенцій у студентів-екологів у процесі викладання теми «Хімічні елементи як основа живої й неживої природи» / О. Заболоцька // Імідж сучасного педагога. – 2010. – № 5 (104). – С. 39-41.

Анотація. Розкрито методику формування предметних компетенцій з хімії у студентів-екологів в процесі викладання теми "Хімічні елементи як основа живої і неживої природи" при вивченні дисципліни "Хімія з основами біогеохімії". Розроблено компетентнісний зміст лекцій, самостійної роботи студентів і лабораторного заняття.

68. Загорний М. Генезис понять «компетентність», «професійна компетентність» та «професійна компетентність педагога» у вітчизняній та світовій педагогічній науці і практиці навчання дорослих / М. Загорний // Імідж сучасного педагога. – 2011. – № 1 (110). – С. 3-5.

Анотація. В даній статті досліджується походження і сутність (зміст та суть) понять «компетентність», «професійна компетентність», «професійна компетентність педагога» у вітчизняній та світовій педагогічній науці і практиці навчання дорослих в семантичному аспекті.

69. Загородня Л. Підготовка майбутніх вихователів до формування екологічної компетентності дошкільників відповідно до базової програми «Я у світі» / Л. Загородня // Імідж сучасного педагога. – 2010. – № 6-7 (105-106). – С. 28-30.

Анотація. Особлива увага звертається на планування роботи з ознайомлення дітей з природою в освітньому процесі дошкільного закладу, доцільне використання різних форм і методів.

70. Запорожцева Ю. Інноваційний розвиток професійної компетентності вчителів іноземних мов у післядипломній освіті / Ю. Запорожцева // Імідж сучасного педагога. – 2010. – № 5 (104). – С. 14-16.

Анотація. Розглядається проблема професійного розвитку вчителів іноземних мов; обумовлюються можливі інноваційні шляхи їх вирішення в післядипломній освіті.

71. Затворнюк О. Формування професійної компетентності майбутніх психологів у позааудиторній діяльності / О. Затворнюк // Рідна школа. – 2013. – № 11 – С. 62-66.

Анотація. На сучасному етапі розвитку вищої освіти здійснення якісної професійної підготовки передбачає пошук варіативних систем та моделей, інноваційних технологій та методик для формування компетентного фахівця і створення умов для розвитку та самореалізації студентської молоді в сучасному соціально-педагогічному просторі. На нашу думку, посилення уваги до питання формування професійної компетентності майбутніх психологів у позааудиторній діяльності ВНЗ забезпечить розвиток творчої особистості, доміантними складовими якої є професіоналізм. Тому вбачаємо важливим моделювання форм позааудиторної роботи, за яких студент матиме змогу реалізувати свої професійні знання та прагнути до професійного зростання.

72. Зелюк В. Самоосвіта вчителя в умовах профільного та компетентнісно орієнтованого навчання / В. Зелюк // Імідж сучасного педагога. – 2011. – № 8-9 (117-118). – С. 24-29.

Анотація. У статті висвітлюються деякі аспекти організації самоосвіти вчителя в умовах профільного та компетентнісно орієнтованого навчання в системі роботи інституту післядипломної педагогічної освіти.

73. Зінченко В. П. Процес формування профорієнтаційної компетентності майбутніх учителів / В. П. Зінченко, В. В. Шакотько // Імідж сучасного педагога. – 2016. – № 8 (167). – С. 13-18.

Анотація. Представлені основні етапи процесу формування профорієнтаційної компетентності вчителя під час професійної підготовки з урахуванням вимог антропоцентричної парадигми. Схарактеризовані рівні прояву профорієнтаційної компетентності: вихідний, низький, середній, достатній і високий.

74. Зінчук Н. Воркшоп як сучасна форма розвитку фінансово-економічної компетентності керівних кадрів освіти на курсах підвищення кваліфікації / Н. Зінчук // Післядипломна освіта в Україні. – 2016. – № 1 – С. 63-66.

Анотація. У статті зазначається, що у процесі розвитку фінансово-економічної компетентності керівних кадрів освіти важливо

використовувати активні форми проведення занять, наприклад, воркшоп. Ця форма дає змогу долучити усіх слухачів курсів підвищення кваліфікації до активної діяльності, збагатити знання з фінансово-економічних питань та виробити ефективний стиль управління у нових соціально-економічних умовах.

75. Зінчук Н. Організаційно педагогічні засади формування аналітичної компетентності майбутніх менеджерів у ВНЗ / Н. Зінчук // Імідж сучасного педагога. – 2010. – № 2 (101). – С. 42-46.

Анотація. Здійснюється визначення поняття «аналітична компетентність менеджера» як складової професійної компетентності, а також розробка організаційно-педагогічних основ здійснення навчального процесу з формування аналітичної компетентності засобами моделювання.

76. Іваній О. Діагностика сформованості правової компетентності майбутнього вчителя / О. Іваній // Імідж сучасного педагога. – 2011. – № 10 (119). – С. 29-34.

Анотація. На основі розгляду змісту правової компетентності вчителя як інтегрованої якості особистості визначені критерії, показники і рівні її сформованості та проаналізовані підходи до діагностики процесу професійно-правового становлення студентів педагогічного університету.

77. Іваній О. Правова компетентність учителя як основа державно-громадського управління школою / О. Іваній // Освіта і управління. – 2011. – № 1. – С. 84-90.

Анотація. У статті на основі історичного екскурсу становлення компетентнісного підходу в освіті, визначено сутність поняття «правова компетентність учителя» та обґрунтовано її роль в розвитку і функціонуванні державно-громадського управління сучасною школою.

78. Інжиєвська Л. Професійно-особистісні особливості підготовки психолога в умовах післядипломної освіти / Л. Інжиєвська // Післядипломна освіта в Україні. – 2016. – № 1. – С. 78-83.

Анотація. В умовах післядипломної освіти майбутній фахівець має можливість здійснити цілеспрямоване, кероване самопізнання і саморозвиток за допомогою тих дисциплін і курсів, які пропонуються програмою навчання. З іншого боку, часова обмеженість післядипломної освіти навчання вимагає створення спеціальних курсів, які б поєднували особистісне самопізнання і розвиток з професійним розвитком і навчанням. Тут можуть бути корисними спеціальні освітньо-розвивальні заходи, які поєднують у собі можливості і професійного, і особистісного розвитку, наприклад, спеціальні програми з використанням засобів арт-терапії.

79. Ісаков В. Компетентнісно-орієнтований підхід до підготовки майбутнього фахівця економіки / В. Ісаков // Імідж сучасного педагога. – 2011. – № 7 (116). – С. 32-35.

Анотація. Розглядаються наукові основи використання методологічних, теоретичних і технологічних аспектів компетентнісного підходу в процесі підготовки майбутнього фахівця економіки.

80. Калачова Л. Основні складові професійної компетентності викладачів інститутів післядипломної педагогічної освіти / Л. Калачова // Післядипломна освіта в Україні. – 2014. – № 1 (24). – С. 82-86.

Анотація. Автор вважає, що підвищення викладачів закладів післядипломної педагогічної освіти має базуватися на формуванні позначених компетентностей та їх розвитку. При цьому слід використовувати новітні методи та засоби навчання, досягнення науки і техніки, враховуючи необхідність зменшення часових інтервалів між регулярним підвищенням кваліфікації в контексті стрімкого технологічного і наукового розвитку суспільства. Такі умови вимагають регулярного розвитку особистості викладача-андрагога без відриву від навчального навантаження, а отже потребують пошуку нових, більш ефективних форм підвищення кваліфікації цієї категорії педагогічних працівників, що є питанням для подальших наукових розвідок автора статті.

81. Калініна І. П. Формування комунікативної компетентності майбутнього педагога-вихователя ДНЗ [Електронний ресурс] / І. П. Калініна, О. Б. Мамчич // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Педагогічні науки. – 2013. – Вип. 110. – С. 215-218. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_62.

Анотація. Проаналізовано концепцію та основні напрямки створення інноваційної технології навчання, що є побудованою за принципом модульності змісту процесу вивчення дисциплін лінгвістичного циклу педагогічного вишу.

82. Киричок А. Христина Алчевська про проблеми формування професійної компетентності майбутнього педагога [Електронний ресурс] / А. Киричок // Проблеми підготовки сучасного вчителя. – 2011. – № 4(2). – С. 239-245. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ppsv_2011_4\(2\)_37](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ppsv_2011_4(2)_37).

Анотація. У статті висвітлено погляди Христини Алчевської на передумови здобуття професійної компетентності майбутнього педагога, розглянуто ключові пріоритети професійної підготовки учителів, що характеризують сукупність професійно обумовлених вимог до майбутніх учителів, визначено невід'ємні складові професійної компетентності педагога, шляхи та засоби професійного та особистісного зростання фахівців освітньо-виховної сфери. Основну увагу звернено на підготовку вчителів, методик та основні напрями виховання у світлі педагогічних ідей Х. Алчевської.

83. Кішман М. В. Інноваційні технології розвитку професійної компетентності вчителів / М. В. Кішман // Завучу. – 2017. – № 15-16 (207-208). – С. 27-43.

Анотація. У статті представлено досвід роботи гімназії які переконує, що необхідно ставити і вирішувати завдання підготовки вчителів, координуючи діяльність усіх методичних установ на основі замовлень вчителя та дирекції закладу освіти. На думку автора розвиток майстерності майбутнього вчителя набуватиме особливої ефективності за умови побудови змісту, визначення форм і методів професійної підготовки з урахуванням теорії та практики, що забезпечить створення певних умов для застосування інтерактивних і продуктивних технологій методичної роботи.

84. Колесникова Л. Проблема фахової компетентності педагога в соціокультурних реаліях інформаційного суспільства [Електронний ресурс] /Л. Колесникова // Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Сер. : Педагогічні науки. – 2012. – Вип.: 21. – С. 112-117. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vgnpu_2012_21_27.

Анотація. Освіта в усі часи свого існування задовольняла запити суспільства. Вона готувала молоде покоління до життя в конкретному суспільстві, а також до діяльності за чітко визначених параметрів. У житті сучасного суспільства збільшується роль інформації і знань. У наш час у світі обсяг інформації щороку збільшується удвічі. Це змінює вимоги щодо підготовки педагогів і їхньої роботи. Вищі навчальні заклади мають готувати фахівців, які будуть здійснювати навчальний процес у дитячих садках, школах, інших навчальних закладах у наступні 30 – 40 років. Випускники ж мають бути готовими працювати в системі освіти інформаційного суспільства, й саме вони навчатимуть, плекаючи до майбутньої професійної діяльності, наступні генерації освітян.

85. Кобилянська Л. Сучасний гувернер як особливий тип педагога: формування професійної компетентності в період вузівської підготовки [Електронний ресурс] / Л. Кобилянська // Проблеми підготовки сучасного вчителя. – 2011. – № 4 (2). – С. 171-177. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ppsv_2011_4\(2\)_27](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ppsv_2011_4(2)_27).

Анотація. Висвітлено соціальне призначення та об'єктивні чинники функціонування професії сучасного гувернера в контексті розвитку сучасної системи освіти в Україні. Розглянуто інваріантні (освіта, виховання, розвиток, догляд) та варіативні (музично-естетичний, спортивний, мовно-лінгвістичний розвиток вихованця та ін.) види його діяльності. Охарактеризовано умови формування професійної компетентності під час навчання у ВНЗ, а саме: необхідність створення концептуальної моделі особистості та діяльності фахівця як орієнтиру його фахової підготовки; модифікація науково-теоретичної та практичної підготовки майбутніх

губернерів, використання системного підходу до організаційно-методичного забезпечення підготовки губернерів у ВНЗ; створення особливого освітньо-виховного середовища для формування професійних та особистісних компетенцій.

86. Ковалів О. Моніторинг розвитку інформаційної компетентності майбутнього фахівця фізичної культури / О. Ковалів // Імідж сучасного педагога. – 2013. – № 3 (132). – С. 9-11.

Анотація. Розроблені критерії та рівні сформованості інформаційної компетенції майбутнього фахівця фізичної культури. На основі результатів констатувального експерименту досліджено стан сформованості інформаційної компетентності як основу розроблення електронних навчально-методичних комплексів.

87. Коваль С. Формування дидактичної компетентності педагога в системі післядипломної педагогічної освіти як одне із завдань адаптивної школи / С. Коваль, В. Бережна // Імідж сучасного педагога. – 2010. – № 1 (100). – С. 24-26.

Анотація. Розглядаються питання вивчення дидактичної компетентності педагогічних працівників професійно-технічних навчальних закладів з метою подальшого формування її через впровадження активних методів навчання.

88. Ковганич Г. Самоосвіта: між необхідним і реальним. Самоосвіта як форма підвищення професійної компетентності педагогів / Г. Ковганич, М. Молчанова // Методист. – 2016. – № 5 (53). – С. 68-79.

Анотація. Концептуальні зміни, що відбуваються в галузі освіти, потребують постійного вдосконалення педагогічної майстерності педагогів, розвитку їхньої професійної компетентності. Особливої актуальності набуває питання щодо організації самоосвітньої роботи педагогів. При цьому самоосвіта є чинником подолання суперечності між необхідним і реальним рівнями компетентності педагога.

89. Когут І. Роль позааудиторної роботи у формуванні професійно-педагогічної комунікативної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови / І. Когут // Імідж сучасного педагога. – 2013. – № 5 (134). – С. 13-15.

Анотація. Визначені особливості та роль позааудиторної самостійної роботи студентів у процесі формування професійно-педагогічної комунікативної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови. Обґрунтована ефективність навчально-дослідної та науково-дослідної самостійної роботи студентів як форм позааудиторної діяльності майбутнього педагога.

90. Кодлюк Я. Теоретико-методичні засади формування дидактичної компетентності майбутніх учителів початкової школи / Я. Кодлюк // Імідж сучасного педагога. – 2012. – № 6 (125). – С. 13-16.

Анотація. Проаналізовані теоретико-методичні підходи до з'ясування сутності дидактичної компетентності; розкрито зміст її структурних компонентів – змістового, процесуального та мотиваційного; охарактеризовані шляхи формування дидактичної компетентності майбутніх учителів початкової школи.

91. Кожем'якіна І. Аналіз стану розвитку мовно-мовленнєвої компетентності в закладах післядипломної освіти / І. Кожем'якіна // Імідж сучасного педагога. – 2011. – № 4 (113). – С. 37-39.

Анотація. Здійснено аналіз стану розвитку мовно-мовленнєвої компетентності вчителів початкових класів й окреслені перспективні можливості їхнього компетентнісного ставлення в процесі підвищення кваліфікації у закладах післядипломної освіти.

92. Козлов Д. Формування управлінської компетентності майбутнього викладача вищої школи: зарубіжний досвід / Д. Козлов // Вища освіта України. – 2014. – № 4. – С. 50-59.

Анотація. У статті висвітлено зарубіжний досвід формування управлінської компетентності майбутнього викладача вищої школи, що передбачає, передусім, розвиток лідерських якостей необхідних для виконання формальних і неформальних лідерських ролей. Проаналізовано складові управлінської компетентності майбутнього викладача вищої школи.

93. Колесникова Л. Проблема фахової компетентності педагога в соціокультурних реаліях інформаційного суспільства [Електронний ресурс] /Л. Колесникова // Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Сер. : Педагогічні науки. – 2012. – Вип.: 21. – С. 112-117. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vgnpu_2012_21_27

Анотація. Освіта в усі часи свого існування задовольняла запити суспільства. Вона готувала молоде покоління до життя в конкретному суспільстві, а також до діяльності за чітко визначених параметрів. У житті сучасного суспільства збільшується роль інформації і знань. У наш час у світі обсяг інформації щороку збільшується удвічі. Це змінює вимоги щодо підготовки педагогів і їхньої роботи. Вищі навчальні заклади мають готувати фахівців, які будуть здійснювати навчальний процес у дитячих садках, школах, інших навчальних закладах у наступні 30 – 40 років. Випускники ж мають бути готовими працювати в системі освіти інформаційного суспільства, й саме вони навчатимуть, плекаючи до майбутньої професійної діяльності, наступні генерації освітян.

94. Коломієць Н. Вплив ціннісних орієнтацій на формування компетентностей особистості / Н. Коломієць // Імідж сучасного педагога. – 2012. – № 6 (125). – С. 10-12.

Анотація. Аналізується компетентнісний підхід, розглядаються погляди різних науковців щодо означеного поняття, окреслюються процеси формування ціннісних орієнтацій та їхній вплив на формування компетентностей.

95. Колос Ю. Розвиток самостійної компетентності майбутнього вчителя засобами інформаційних технологій / Ю. Колос // Імідж сучасного педагога. – 2011. – № 8-9 (117-118). – С. 55-56.

Анотація. Стаття присвячена актуальному питанню розвитку компетентності самовдосконалення майбутніх вчителів засобами інформаційних технологій. Подано перелік корисних Інтернет-ресурсів з їхнім описом та деякі критерії оцінювання достовірності інформації.

96. Кондратенко О. Самовдосконалення. Як стати успішним керівником / О. Кондратенко – К.: Шкільний світ, 2016. – 128 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»).

Анотація. Самовдосконалення потрібне кожній людині незалежно від професії, але для директора школи, якому необхідно володіти елементарними знаннями у роботі з колективом, у якому працюють педагоги різних вікових категорій, різного психічного складу характеру – це просто необхідно. Книжка має стати настільною для кожного керівника навчального закладу. Самоаналіз, проблеми та їх вирішення – все, що потрібно для розвитку директора та його роботи над собою та над своїми управлінськими якостями. Рекомендовано для директорів шкіл, керівників дошкільних і позашкільних навчальних закладів.

97. Коробчук Л. Професійна підготовка майбутніх екологів з позицій компетентнісно-орієнтованого підходу / Л. Коробчук // Імідж сучасного педагога. – 2010. – № 5 (104). – С. 37-39.

Анотація. В статті розкрито основні аспекти професійної підготовки майбутніх фахівців з позиції компетентнісно-орієнтованого підходу.

98. Корсак О. Сучасні труднощі у створенні сприятливих педагогічних умов для формування фахової компетентності у молоді / О. Корсак // Вища школа. – 2013. – № 12. – С. 53-62.

Анотація. У статті висвітлюється поширення в Україні досліджень, що стосуються різноманітних аспектів педагогічних умов. Зроблено припущення, що це явище стало наслідком демократизації України, припинення тоталітарного тиску на педагогів. Досліджено ставлення українських науковців до поняття «педагогічні умови» та можливості його використання. Вказано на значні відмінності використання терміна «умови» у педагогіці і точних науках. Висвітлено негативний результат спроби змін

педагогічних умов навчання молодших школярів у Японії, що мало в основі хибне переконання у високому і позитивному освітньому потенціалі комп'ютерної техніки.

99. Котенко О. Педагогічні умови розвитку полікультурної компетентності вчителів зарубіжної літератури як фактор зростання професіоналізму / О. Котенко // Імідж сучасного педагога. – 2010. – № 10 (109). – С. 38-40.

Анотація. Визначено педагогічні умови, дотримання яких ефективно впливає на рівень сформованості полікультурної компетентності, наявність якої істотно допомагає вчителям функціонувати в багатокультурному просторі.

100. Кочерга О. Розвиток психологічної компетентності вчителя початкової школи / О. Кочерга // Рідна школа. – 2013. – № 11. – С. 52-56.

Анотація. На сучасному етапі соціально-економічного розвитку нашої країни надзвичайно актуалізується питання виховання та навчання дітей в умовах, що постійно змінюються. Його неможливо успішно реалізувати без належної психологізації методичного супроводу навчання учнів. Очевидно, що ці процеси необхідно розпочинати з початкової школи. У цьому контексті важливим є утвердження освітньої парадигми, що характеризується орієнтованістю на кожну особистість., розкриття її задатків і можливостей, спрямованістю на захист інтересів дитини, уникнення усередненості та рецептурності у навчанні.

101. Кравченко Г. Формування педагогічної компетентності вчителів / Г. Кравченко // Імідж сучасного педагога. – 2010. – № 9 (108). – С. 12-17.

Анотація. В статті звернуто увагу на взаємозв'язок цілей, функцій і видів педагогічної діяльності викладачів інститутів післядипломної педагогічної освіти, і на значення моделювання системи підвищення кваліфікації педагогічних працівників в умовах післядипломної педагогічної освіти.

102. Кравчук Н. Модель формування здоров'язберезувальної компетентності майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів / Н. Кравчук // Рідна школа. – 2016. – № 7. – С. 49-56.

Анотація. Нині ключовим напрямом оновлення змісту освіти є формування компетентності фахівця, що пов'язано з підтримкою здоров'я та розвитку творчих здібностей особистості. На цьому наголошується в основних документах у галузі освіти України, зокрема Національній доктрині розвитку освіти, Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти. З огляду на це, проблема формування здоров'язберезувальної компетентності майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів розглядається стратегічним завданням, реалізація якого

має бути в центрі уваги освітян. Адже від цього залежить рівень здоров'я та культури здорового способу життя кожної дитини.

103. Крамаренко А. Компетентнісний підхід до проблеми формування соціоприродних цінностей майбутніх фахівців початкової освіти / А. Крамаренко // Імідж сучасного педагога. – 2012. – № 6 (125). – С. 21-23.

Анотація. Розкривається питання компетентнісного підходу до проблеми формування соціоприродних цінностей майбутніх фахівців початкової ланки. Проаналізовані погляди науковців на проблему компетентнісного підходу в професійній освіті, визначені основні його положення і принципи як одного з провідних методологічних підходів із вищезазначеного питання.

104. Крикун А. Психолого-педагогічні умови реалізації компетентнісного підходу в сучасній інклюзивній освіті / А. Крикун // Рідна школа. – 2013. – № 11. – С. 77-80.

Анотація. У контексті динамічного розвитку сучасного суспільства змінюються пріоритети в дошкільній і початковій освіті, відбувається переосмислення традиційних поглядів на природу дитячого розвитку і саму дитину як суб'єкта власного розвитку з неповторною індивідуальністю. Орієнтація освіти на дитино центризм потребує від педагога визначення вектора особистісного становлення кожної дитини з урахуванням її особливостей.

У Національній доктрині розвитку освіти зазначено, що головною метою, ключовим показником і основним важелем сучасного прогресу є розвиток людини, її творчих здібностей, інтересів і потреб.

У зв'язку з цим необхідне оновлення підходів щодо управління освітніми закладами, пошук шляхів розбудови освіти на основі створення нової практики дошкільної та початкової освіти, впровадження інноваційних науково-методичних розробок, що забезпечить формування ключових компетентностей дітей раннього, дошкільного та молодшого шкільного віку.

105. Куліненко Л. Педагогічна практика: компетентнісний підхід / Л. Куліненко // Вища освіта України. – 2013. – № 1. – С. 63-69.

Анотація. Компетентнісний підхід в організації педагогічної практики розглядається в реальних умовах формування майбутнього вчителя, особлива угода звертається на проблему формування громадських, організаторських та трудових компетенцій майбутнього вчителя.

106. Купрас В. Специфіка розвитку професійної компетенції у майбутніх корекційних педагогів / В. Купрас // Імідж сучасного педагога. – 2014. – № 4 (143). – С. 12-17.

Анотація. Особистість колекційного педагога – найважливіший фактор роботи спеціальної школи. Сучасна система спеціальної потребує

педагога з високим ступенем сучасної свободи, яка дає змогу долати існуючі стереотипи і штампи, самостійно думати, мати різнобічні інтереси.

Також у роботі колекційного педагога можна виділити: діагностико-корекційну, корекційно-розвивальну, корекційно-профілактичну, корекційно-виховну, навчально-корекційну діяльність. Ця багатогранність підпорядкована меті професійної діяльності колекційного педагога, а саме соціальній адаптації та інтеграції дитини з особливими освітніми потребами у суспільстві.

107. Кутик О. М. Проблема формування мотиваційної складової самоосвітньої компетентності педагога в системі післядипломної освіти [Електронний ресурс] / О. М. Кутик // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. – 2013. – Вип. 32. – С. 296-303. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2013_32_42.

Анотація. У статті розкрито сутність мотиваційної складової самоосвітньої компетентності педагога. Визначено критерії та показники сформованості мотивації вчителя до самоосвітньої діяльності. Показано та описано групи факторів у системі післядипломної освіти, які впливають на мотивацію педагога до самоосвіти.

108. Кутик О. М. Рефлексивно-емоційна складова інформаційно-аналітичної компетентності вчителя: інноваційний підхід в описі та оцінці / О. М. Кутик // Імідж сучасного педагога. – 2014. – № 8 (147). – С. 25-29.

Анотація. Стаття присвячена питанням характеристики рефлексивно-емоційної складової інформаційно-аналітичної компетентності вчителя та можливості застосування кваліметричного як інноваційного підходу в її оцінці шляхом створення відповідної моделі. Представлені результати апробації кваліметричної моделі та можливі варіанти інтерпретації результатів.

109. Кучер О. Стан проблеми формування громадянської компетентності старшокласників у масовій практиці навчання / О. Кучер // Імідж сучасного педагога. – 2014. – № 3 (142). – С. 60-63.

Анотація. Висвітлена актуальна проблема про формування громадянської компетентності старшокласників у масовій практиці навчання. Подана характеристика сформованості громадянської компетентності серед старшокласників.

110. Кушнір В. А. Необхідність введення понять «компетенція» і «компетентність» у професійній підготовці майбутніх учителів / В. А. Кушнір // Імідж сучасного педагога. – 2016. – № 4 (163). – С. 28-34.

Анотація. Досліджуються проблеми обґрунтування понять «компетенція» і «компетентність» при професійній підготовці майбутніх учителів. Розкривається необхідність цих понять у контексті особливостей і тенденцій розвитку суспільства й освіти як органічної складової

суспільства. Такі тенденції суспільства як ринкові сосунки, інформаційність, технологічність, системна зв'язність, зростання свободи і демократії, прагматичність, лавино подібність публікацій, вплив засобів інформації і соціальних мереж, відкритість та інші аналізуються і проектується на освіту. У наведених тенденціях суспільства функціонує і розвивається освіта, професійна підготовка майбутніх фахівців зокрема. Компетентнісний підхід у підготовці вчителів прийшов на зміну підходу на основі формування знань-умінь-навичок як новий виклик розвитку суспільства.

111. Лайко Т. Педагогічні умови формування елементарної англомовної комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку на природничому матеріалі / Т. Лайко // Імідж сучасного педагога. – 2010. – № 6-7 (105-106). – С. 91-93.

Анотація. Представлені педагогічні умови формування елементарної англомовної комунікативної компетенції дітей старшого дошкільного віку на природничому матеріалі, дається модель реалізації цього процесу. Дана коротка характеристика наукових підходів інтерпретації дефініції "іншомовна комунікативна компетенція".

112. Ландо О. А. Результати управління формуванням здоров'язберезувальної компетентності майбутніх учителів у педагогічному коледжі / О. А. Ландо // Імідж сучасного педагога. – 2015. – № 8 (157). – С. 31-35.

Анотація. Розкриті результати управління формуванням здоров'язберезувальної компетентності майбутніх учителів початкової школи. Представлена матриця для діагностики й оцінювання рівнів сформованості здоров'язберезувальної компетентності майбутніх учителів початкової школи, розкриті критерії оцінювання ефективності управління формування здоров'язберезувальної компетентності майбутніх учителів початкової школи у педагогічному коледжі.

113. Лузан Л. Інноваційні підходи до розвитку професійної компетентності вчителів філологічних дисциплін у системі післядипломної педагогічної освіти / Л. Лузан // Післядипломна освіта в Україні. – 2016. – № 2. – С. 55-58.

Анотація. У статті розкрита проблема якісної підготовки учителів філологічних дисциплін до нової освітньої парадигми, яка вимагає впровадження в закладах післядипломної освіти інноваційних методів та форм навчання під час проведення занять за декількома напрямками.

114. Лузан Л. Стан управління розвитком професійної компетентності вчителів філологічних дисциплін у закладах післядипломної педагогічної освіти / Л. Лузан // Імідж сучасного педагога. – 2014. – № 3 (142). – С. 19-23.

Анотація. Проаналізовано стан управління розвитком професійної компетентності вчителів філологічних дисциплін у закладах післядипломної педагогічної освіти та визначено шляхи його вдосконалення.

115. Лузан Л. О. Розвиток професійної компетентності вчителів філологічних дисциплін як найактуальніше завдання системи післядипломної педагогічної освіти / Л. О. Лузан // Імідж сучасного педагога. – 2014. – № 8 (147). – С. 35-38.

Анотація. Окреслені шляхи розвитку професійної компетентності вчителів філологічних дисциплін як найактуальнішого завдання післядипломної педагогічної освіти на засадах компетентнісного, особистісно зорієнтованого, андрагогічного, інноваційного підходів.

116. Лук'янченко О. Краєзнавство як засіб актуалізації навчальних компетентностей студентів на заняттях з етнографії / О. Лук'янченко // Вища освіта України. – 2013. – № 2. – С. 75-79.

Анотація. У статті висвітлено деякі аспекти використання краєзнавчого матеріалу в навчанні етнографії як ефективного засобу актуалізації навчальних компетентностей майбутніх діячів культури.

117. Лукевич В. Розвиток франкомовної комунікативно-граматичної компетенції майбутніх педагогів-філологів / В. Лукевич // Імідж сучасного педагога. – 2013. – № 5 (134). – С. 38-40.

Анотація. Обґрунтована діяльність використання комунікативного підходу до навчання граматики французької мови у вищих навчальних закладах, визначені основні етапи формування комунікативно-граматичної компетенції студентів, проаналізовано комплекс граматичних вправ з огляду на їхнє комунікативне спрямування.

118. Луніна В. Організаційно-педагогічні умови розвитку потенціалу вчителя в центрі освітніх інновацій закладу післядипломної педагогічної освіти / В. Луніна // Післядипломна освіта в Україні. – 2015. – № 2 (37). – С. 101-104.

Анотація. У статті йдеться про умови розвитку творчого потенціалу педагогів завдяки тісному співробітництву центру освітніх інновацій з навчальними закладами, що полягає у глибокому вивченні досвіду роботи шкіл, організацій й супроводі експериментальної роботи з розвитку творчого потенціалу особистості вчителя, наданні педагогам відповідної науково-методичної допомоги.

119. Лустенко І. І. Діалектика об'єктивних і суб'єктивних чинників у процесі розвитку професійних компетенцій керівника / І. І. Лустенко // Управління школою. – 2017. – № 16-18 (532-534). – С. 16-20.

Анотація. Автор статті зазначає що основою компетентностей є індивідуальні задатки особи, які бувають природженими або набутими в

результаті свідомої ціннісно-цільової вмотивованості. В такій ціннісно-цільовій вмотивованості спільно діють об'єктивних і суб'єктивних чинники.

120. Луценко С. Особливості розвитку інформаційної компетентності освітян Сумської області в системі післядипломної педагогічної освіти / С. Луценко, О. Подліняєва // Імідж сучасного педагога. – 2012. – № 9 (128). – С. 10-14.

Анотація. Схарактеризовані форми підвищення кваліфікації, спрямовані на вдосконалення ІКТ-компетентності вчителів-предметників у системі післядипломної педагогічної освіти, зокрема тематичні курси, спецкурси, участь у науково-дослідній роботі.

121. Любивий В. Соціальний медіа-концепт у контексті формування комунікативної компетентності майбутніх фахівців / В. Любивий // Вища освіта України. – 2015. – № 4. – С. 67-73.

Анотація. У статті розглядається соціальні медіа-концепт як сучасна форма суспільного світогляду, узагальнена демократична цінність, що залежить від якості виховання, рівня культури і освіти конкретної особистості, сукупність яких утворює суспільство, визначає ступінь соціалізації. Ефективність освітнього процесу виражається у здатності бути доступним за рахунок актуалізації і мобільності через застосування інтерактивних освітніх технологій. У системі сучасного виховання як способу формування світогляду особливе місце посідає освітня технологія «дебати» як інноваційна форма ролівої соціалізації молоді. Застосування дебатів в освітньо-виховному процесі дозволяє отримати високий рівень соціалізації молоді.

122. Ляхоцька Л. Формування професійної компетентності куратора-тьютора навчальної групи / Л. Ляхоцька // Післядипломна освіта в Україні. – 2012. – № 1 (20). – С. 71-74.

Анотація. У статті розкрито питання щодо якісного супроводу навчально-виховного процесу на дистанційному етапі куратор-тьютор повинен мати фахову підготовку з усіх модулів навчально-тематичного плану дистанційного етапу. Крім того, визначено шість базових компетентностей куратора-тьютора навчальної групи закладу післядипломної педагогічної освіти.

123. Мазаєва К. В. Екологічна компетентність як складова професійної компетентності вчителя біології / К. В. Мазаєва // Імідж сучасного педагога. – 2015. – № 3 (152). – С. 8-13.

Анотація. Стаття присвячена аналізу сутності екологічної компетентності вчителів біології як складової професійної компетентності. Обґрунтована необхідність формування екологічної компетентності вчителів в умовах переходу українського суспільства до принципів освіти стійкого розвитку. Пропонуються умови формування

екологічної компетентності вчителів біології та екології в системі післядипломної підготовки як важливого напрямку вдосконалення їхньої професійної майстерності.

124. Майборода В. Проблеми розвитку праксеологічних умінь майбутніх компетентних фахівців вищої школи України / В. Майборода // Вища освіта України. – 2012. – № 4. – С. 31-37.

Анотація. У статті висвітлені основні проблеми розвитку практичної підготовки студентів вищої школи України. Розкрито сутність праксеологічної підготовки як обов'язкового компонента освітньо-професійної програми для здобуття кваліфікаційного рівня, що має на меті формування навичок і вмінь ефективною та якісною професійною діяльністю студентів.

125. Маслов В. Концептуальні засади побудови, зміст і структура орієнтовної моделі функціональної компетентності керівників навчальних закладів / В. Маслов // Післядипломна освіта в Україні. – 2009. – № 2 (15). – С. 3-10.

Анотація. Представлена автором модель функціональної компетентності директора ЗНЗ дає змогу розв'язувати низку практичних завдань, зокрема, розробляти навчальні програми, підготовки та підвищення компетентності керівників ЗНЗ, здійснювати діагностику її рівня, готувати методичні розробки і матеріали на допомогу працівникам освіти різного рівня.

126. Маслов В. Функції процесу управління навчальним закладом як наукова основа розробки змісту і методів підвищення посадово-функціональної компетентності керівників загальноосвітніх навчальних закладів / В. Маслов // Післядипломна освіта в Україні. – 2012. – № 1 (20). – С. 27-33.

Анотація. Автор в основу реалізації компетентнісного підходу до розробки змісту і методів підвищення посадово-функціонального рівня керівників загальноосвітніх навчальних закладів, поклав аналіз діяльності адміністрації та всього педагогічного колективу впродовж навчального року. Вивчення, аналіз і систематизація відповідної інформації є головною умовою формування науково обґрунтованого змісту компетентності конкретної категорії працівників освіти.

127. Мельник С. Діагностика рівня професійної компетентності вчителів початкових класів / С. Мельник, О. Гезей // Імідж сучасного педагога. – 2014. – № 3 (142). – С. 25-29.

Анотація. Визначені теоретичні та практичні аспекти діагностики рівня сформованості професійної компетентності вчителів початкових класів у післядипломній освіті.

128. Мисик О. С. Творча діяльність педагога – основа формування професійної компетентності майбутнього вихователя дошкільного навчального закладу [Електронний ресурс] / О. С. Мисик // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка: Педагогічні науки. – 2013. – № 5 (1). – С. 83-90. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2013_5\(1\)__13](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2013_5(1)__13).

Анотація. Професійна компетентність педагога і творчість педагога виражаються в реальній його діяльності, в стилі діяльності при досягненні мети навчання і виховання. Сама творча діяльність та її компоненти сприяють формуванню професійної компетентності у майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів і тісно пов'язана із процесом становлення кваліфікованого вихователя.

129. Митник О. Психолого-педагогічні засади підготовки вчителя у системі післядипломної освіти до реалізації компетентнісного підходу / О. Митник // Рідна школа. – 2013. – № 11. – С. 42-45.

Анотація. Реалізація компетентнісного підходу в освіті передбачає формування в учнів над предметних та спеціально предметних компетентностей. Найбільш поширеним є визначення компетентності як здатності особистості застосовувати знання, уміння й навички у запланованих, а також непередбачених навчальних і життєвих ситуаціях. Основною педагогічною метою освіти, побудованої на засадах компетентнісного підходу, є збереження здоров'я дитини; розвиток пізнавальної мотивації; формування гнучких знань, придатних для розв'язання різних навчальних та життєвих питань; виховання таких якостей, як самостійність і незалежність, що становить основу для вияву і розвитку ініціативи. Виховати ці якості може генерація не лише кваліфікованих, а й соціально та творчо активних, ініціативних, конкурентоспроможних учителів, тобто таких, які здатні створювати певні педагогічні інновації та обґрунтовувати цінність створеного. Конкурентоспроможний вчитель прагне постійного професійного самовдосконалення.

130. Михайлова О. Формування соціокультурної компетенції учнів початкової школи в процесі навчання читання / О. Михайлова // Імідж сучасного педагога. – 2013. – № 4 (133). – С. 52-58.

Анотація. Розглянуті психологічний, лінгвістичний і методологічний аспекти навчання учнів початкової школи. Окреслена сутність соціокультурної компетенції, визначено її компетентний склад та доведена важливість її розвитку в процесі навчання читання. Розроблено алгоритм формування соціокультурної компетенції учнів початкової школи в процесі навчання читання.

131. Мінакова Н. Г. Розвиток гендерної компетентності вчителів у системі післядипломної освіти / Н. Г. Мінакова // Управління школою. – 2017. – № 13-14 (205-206). – С. 42-45.

Анотація. Гендерні дослідження й реалізація сучасних пріоритетних напрямків Державної програми щодо забезпечення рівних прав і можливостей для жінок і чоловіків є важливим механізмом підвищення гендерної компетентності педагогів, трансляції гендерних знань у широку громадськість суспільства.

132. Мінда Л. Інноваційні форми науково-методичної роботи – шлях до розвитку методичної компетентності педагогів дошкільних навчальних закладів / Л. Мінда // Післядипломна освіта в Україні. – 2014. – № 2. – С. 101-107.

Анотація. У статті зазначається, що активне застосування інноваційних форм у системі підвищення кваліфікації інтенсифікує навчання педагогів і сприяє розвитку в них методичної компетентності, формуванню нових професійних навичок і умінь, підвищенню внутрішньої мотивації педагогів до саморозвитку, позитивного ставлення до самого себе та професійної діяльності.

133. Молчанова Ю. Управління компетентнісним розвитком керівних кадрів сфери освіти / Ю. Молчанова // Освіта і управління. – 2012. – № 4. – С. 18-25.

Анотація. Стаття присвячена проблемі впровадження компетентнісного підходу до навчання керівників сфери освіти. Розкрито зміст управління компетентнісним розвитком керівних кадрів сфери освіти як освітньою системою. Сформульовано принципи управління компетентнісним розвитком керівних кадрів сфери освіти, відповідно до них визначено методи і функції.

134. Москалик Г. Ф. Знання та уміння керівника школи як показник рівня його компетентності у перші роки роботи / Г. Ф. Москалик // Імідж сучасного педагога. – 2016. – № 3 (162). – С. 11-14.

Анотація. Розглядається питання рівня знань і вмінь керівника загальноосвітнього навчального закладу як показника рівня його компетентності у перші роки роботи на керівній посаді. Піднімаються питання оволодіння керівником спеціальними знаннями, вміння визначати мету роботи, здійснення безконфліктного керівництва, вміння формувати колектив односторонців, підтримка новацій та ініціативи працівників. Розроблені рекомендації щодо підвищення фахової майстерності керівників навчальних закладів, що починають роботу на керівних посадах.

135. Москальова А. Основні тенденції психологічної компетентності керівників загальноосвітніх навчальних закладів щодо подолання

професійних криз / А. Москальова // Післядипломна освіта в Україні. – 2014. – № 1 (24). – С. 94-101.

Анотація. У статті йдеться про отримані результати досліджень автора, що свідчать про необхідність спеціальної психологічної підготовки керівників освітніх організацій щодо подолання професійних криз, спрямованої на формування в них психологічної компетентності в умовах післядипломної педагогічної освіти.

136. Москальова А. Особливості психологічної компетентності керівників загальноосвітніх навчальних закладів щодо подолання професійних криз в умовах післядипломної педагогічної освіти / А. Москальова // Післядипломна освіта в Україні. – 2011. – № 2(19). – С. 6-11.

Анотація. Викладені в статті положення дають змогу визначити перспективні напрями дослідження з цієї теми а саме: розробити та апробувати діагностичні методики для впровадження їх у навчально-виховний процес тощо.

137. Московець Л. Л. Гуманізація педагогічного спілкування як шлях формування комунікативної компетентності майбутніх педагогів / Л. Л. Московець // Імідж сучасного педагога. – 2016. – № 2 (161). – С. 53-57.

Анотація. З'ясована сутність гуманізації педагогічного спілкування як шляху формування комунікативної компетентності майбутніх педагогів. Охарактеризовані різні погляди дослідників щодо питання комунікативної компетентності педагога. Визначені та окреслені способи гуманізації педагогічного спілкування.

138. Муранова Н. Теоретичні основи реалізації компетентнісно орієнтованого навчального процесу підвищення кваліфікації вчителів в інститутах післядипломної педагогічної освіти / Н. Муранова // Імідж сучасного педагога. – 2010. – № 1 (100). – С. 30-32.

Анотація. У статті розглядаються теоретичні основи реалізації навчального процесу підвищення кваліфікації вчителів в інститутах післядипломної педагогічної освіти, який сприяє розвитку професійної компетентності слухачів.

139. Набока О. Г. Управління процесом удосконалення професійної майстерності викладачів вищої школи / О. Г. Набока // Імідж сучасного педагога. – 2015. – № 4 (152). – С. 42-46.

Анотація. Розкриті підходи до визначення сутності та особливостей професійної майстерності викладача вищої школи у теоретичному доробку науковців і висвітлений досвід Донбаського державного педагогічного університету щодо організації управління процесом удосконалення професійної майстерності викладачів шляхом вибору традиційних і нестандартних форм підвищення кваліфікації, проведення рейтингового

оцінювання якості роботи науково-педагогічних працівників та організації конкурсу професійної майстерності «Кращий викладач року».

140. Назаренко В. С. Професійний успіх педагога як соціально-педагогічна проблема: наук.-метод. посіб. / В. С. Назаренко, Л. М. Назаренко, С. Ф. Одайник. – Х.: Основа, 2015. – Вип. 7. – 96 с.

Анотація. У науково-методичному посібнику обґрунтовано соціальну сутність професійної діяльності педагога, уточнено складові соціальної структури його особистості, охарактеризовано чинники взаємодії закладу післядипломної освіти та регіональної методичної служби як підґрунтя професійного зростання педагогічних і керівних кадрів, теоретично обґрунтовано методичку й організаційно-управлінські умови формування готовності педагога до досягнення професійного успіху.

141. Назаренко Г. Професійна компетентність викладача післядипломної педагогічної освіти / Г. Назаренко // Імідж сучасного педагога. – 2010. – № 2 (101). – С. 17-20.

Анотація. Стаття присвячена аналізу основних зарубіжних і вітчизняних тенденцій в сфері професійної компетентності особистісних якостей викладача. Розкриваються деякі проблеми його професійної компетентності в післядипломній педагогічній освіті, характерні для навчання дорослих.

142. Нечипоренко К. Сучасні методи навчання як засіб реалізації компетентнісного підходу в початковій освіті / К. Нечипоренко // Рідна школа. – 2013. – № 11. – С. 66-69.

Анотація. Ефективність реалізації компетентнісного підходу в освіті пов'язана з усвідомленням учителем педагогічних можливостей застосування методів навчання, їх впливу на психічний розвиток дитини. Щодо навчальних програм для початкової ланки освіти, то вони побудовані «на засадах особистісно орієнтованої парадигми освіти, системного та компетентнісного підходу, що зумовлює відповідний відбір змісту і чітке визначення результативного складника його засвоєння». У процесі навчання учні мають опанувати ключові компетентності, які передбачають їхній особистісний, соціальний та інтелектуальний розвиток. Компетентність дослідники розуміють як «спеціально структуровані (організовані) набори знань, умінь, навичок і ставлень, що їх набувають у процесі навчання». Вони дають змогу розв'язувати різної складності проблемні ситуації, характерні для певної сфери діяльності. Отже, компетентність – результативно-діяльнісна характеристика освіти. З огляду на це у змісті сучасної початкової освіти було визначено ключові компетентності. У нашій статті звертається увага на методи навчання, використання яких дає змогу успішно реалізувати компетентнісний підхід.

143. Ничипорук В. Професійна компетентність молодого вчителя / В. Ничипорук // Методист. – 2016. – № 2 (50). – С. 27-30.

Анотація. Під професійною компетентністю педагога розуміють професійні можливості вчителя, які дають йому змогу самостійно й ефективно реалізовувати цілі педагогічного процесу. Для цього потрібно не лише знати педагогічну теорію, а й вміти застосовувати її в практичній діяльності. Автор статті представляє тренінгове заняття для молодих вчителів присвячений розвитку професійної компетентності педагога.

144. Ніколаєнко С. Педагогічна модель професійної компетентності директорів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації / С. Ніколаєнко // Імідж сучасного педагога. – 2011. – № 2 (111). – С. 10-12.

Анотація. Автором статті створена модель функціональної компетенції керівника ВНЗ I-II рівнів акредитації яка може бути основою для розробки організаційно-педагогічних основ з метою вдосконалення процесу підвищення їх кваліфікації.

145. Новак О. О. Стратегія допомоги – важливий компонент психологічної компетентності вчителя / О. О. Новак // Імідж сучасного педагога. – 2015. – № 3 (152). – С. 54-58.

Анотація. Представлений опис симптомів гострих стресових реакцій у дітей і відповідні стратегії надання їм першої психологічної допомоги з боку педагогів.

146. Норкіна О. Змістовно-функціональна модель розвитку дослідницької компетентності вчителів математики засобами ІКТ / О. Норкіна // Імідж сучасного педагога. – 2014. – № 9 (148). – С. 10-15.

Анотація. Представлено змістовно-функціональну модель розвитку дослідницької компетентності вчителів математики засобами ІКТ. Розкриті особливості впровадження даної моделі у систему післядипломної освіти та очікувані результати. Представлені організаційно-педагогічні умови розвитку дослідницької компетентності вчителів математики засобами ІКТ та особливості впровадження сайту «Віртуальна школа педагога-дослідника (для вчителів математики)» як компоненту інформаційно-комунікаційного простору.

147. Оліфіра Л. Форми післядипломної педагогічної освіти як фактор розвитку професійної управлінської компетентності керівників вищих навчальних закладів / Л. Оліфіра // Післядипломна освіта в Україні. – 2013. – № 1 (22). – С. 90-94.

Анотація. У статті представлені різні форми післядипломної педагогічної освіти, що існують сьогодні в системі освіти, які виступають факторами розвитку професійної управлінської компетентності керівника навчального закладу. Саме від їх ефективності, різноманітності, інноваційності та гнучкості залежать складові процесу навчання та

самоосвіти керівників, їх особистісного зростання. Завданням якісної освіти має стати постійний пошук удосконалення та оновлення всіх систем післядипломної педагогічної освіти згідно з кращими європейськими практиками і стандартами.

148. Орищин І. Формування англомовної мовленнєвої компетенції в аудіюванні студентів немовних ВНЗ / І. Орищин // Імідж сучасного педагога. – 2014. – № 2 (141). – С. 22-25.

Анотація. Автор розглядає проблему формування англомовної мовленнєвої компетенції в аудіюванні студентів немовних ВНЗ і шляхи їх вирішення. Вказано на фактори, що сприяють успішному засвоєнню навичок аудіюванню. Рекомендовані певні типи вправ, що варто виконувати перед початком аудіювання. Розглянути важливість вибору текстів для аудіювання. Наведені прийоми семантизації лексики для зняття лексичних труднощів.

149. Орлова О. Художнє сприйняття як основа медіакомпетентності студентів-філологів / О. Орлова // Вища освіта України. –2014. – № 3. – С. 82-89.

Анотація. У статті аналізується процес формування у майбутніх педагогів словесників медійного й художнього сприйняття: роль у літературній комунікації, формат, структура, елементи, механізми перебігу. З опертям на зіставлення та медійної рецепції розглядаються можливості формування медіа сприйняття як основи медіакомпетентності студентів.

150. Осипян А. Компетентнісно-орієнтована спрямованість корекційно-виховної роботи педагогів допоміжної школи / А. Осипян // Імідж сучасного педагога. – 2014. – № 4 (143). – С. 43-48.

Анотація. Зроблене намагання переглянути корекційну спрямованість навчання розумово відсталих учнів у бік їхньої підготовки до реальних вимог життя. Для дітей з особливими освітніми потребами дуже важливо володіти тими компетенціями, що стануть помічниками в самостійному житті. Для них важливі всі групи компетенцій. Це соціальні, комунікативні й полікультурні вміння і навички, без яких жодна людина не може пристосуватися до життя в суспільстві.

151. Папернова Т. Інформатична компетентність як фактор особистісно-професійного зростання педагогів / Т. Папернова // Імідж сучасного педагога. – 2012. – № 9 (128). – С. 7-10.

Анотація. Розглянуті структурні компоненти професійної компетентності вчителя, необхідність формування інформатичної компетентності, питання використання інформаційних технологій при організації підвищення кваліфікації вчителів для їхньої самоосвіти та професійного розвитку.

152. Перехейда О. М. Управління підвищенням професійної майстерності педагогів / О. М. Перехейда // Завучу. – 2017. – № 13-14 (205-206). – С. 2-15.

Анотація. Автор зазначає, що система підвищення якості освіти є рівень професійної компетентності педагога, який вимагає нових досліджень, озброєння вчителів знаннями й уміннями організації інноваційної діяльності, дослідно-експериментальної роботи, створення авторських програм, розроблення й апробація підручників і посібників, упровадження інформаційно-комунікаційних технологій, проектування сучасних форм навчально-виховного процесу, підвищення рівня методичної та психолого-педагогічної підготовки.

153. Петрова Л. Г. Інформаційно-цифрова компетентність. Термінологічний словник / Л. Г. Петрова, В. В. Наконечна // Електронний посібник. – Суми: НВВ СОІППО, 2017.

Анотація. Словник містить тлумачення більше шестисот україномовних термінів з мережних, Веб та Інтернет-технологій, роботи з базами даних, кібербезпеки, етики роботи з інформацією, комп'ютерної графіки, цифрової й медіа-грамотності. Електронний словник орієнтований на підвищення інформаційно-цифрової компетентності студентів та магістрів ВНЗ, учителів інформатики та спеціалістів, які використовують комп'ютерні та інформаційні технології в різних сферах діяльності.

154. Печерська Г. Зміст і умови корекції професійних ціннісних орієнтацій учителів у закладах післядипломної педагогічної освіти / Г. Печерська // Післядипломна освіта в Україні. – 2014. – № 1 (24). – С. 101-107.

Анотація. У статті запропоновано авторську програму корекції професійних ціннісних орієнтацій учителів та представлено результати досліджень, що підтвердило можливість корекції та розвитку професійних ціннісних орієнтацій учителів у системі післядипломної педагогічної освіти.

155. Підгурська В. Професійна компетентність молодого керівника навчального закладу / В. Підгурська // Післядипломна освіта в Україні. – 2013. – № 2 (23). – С. 59-63.

Анотація. Автор статті зазначає, що компетентність молодого керівника навчального закладу передбачає свідоме ставлення до виконання різних життєвих і соціальних ролей, потребує від нього як принциповості, уміння відстоювати власну думку, протистояти небажаному впливу, так і толерантності, умінню пристосовуватися. Компетентність потребує як збереження індивідуальності, так і вміння рахуватися з соціальними нормами та правами інших людей.

156. Підласий І. П. Компетенції та гривні / І. П. Підласий. – Х.: Основа, 2014. – № 9 (141). – 128 с. (Бібліотека журналу «Управління школою»).

Анотація. У книзі відомий учений висвітлює непрості проблеми – місія вчителя, вимоги до педагога, професійна компетентність, професійний потенціал педагога. Автор змальовує портрет ідеального педагога. Книга не лише формує наукове уявлення про педагогічну компетентність, але й може стати у нагоді в процесі атестації педагогічних кадрів. Для керівників навчальних закладів.

157. Подошвелев Ю. Г. Формування математичної компетентності на засадах узагальненої системи М. Палтишева / Ю. Г. Подошвелев // Імідж сучасного педагога. – 2015. – № 4 (152). – С. 52-56.

Анотація. Проведений системний аналіз поняття «математична компетентність». Запропоноване узагальнення системи М. Палтишева на основі динамічної концепції особистості К. К. Платонова та законів побудови систем. Узагальнену систему використано для деталізації навчальних дій викладачів при формуванні математичної компетентності.

158. Покроєва Л. Шляхи підвищення якості післядипломної педагогічної освіти / Л. Покроєва // Імідж сучасного педагога. – 2012. – № 10 (129). – С. 3-5.

Анотація. Розглянуті шляхи підвищення якості навчання у системі післядипломної педагогічної освіти, доводиться необхідність модернізації змісту навчання. Обґрунтовується необхідність відстеження поточних та аналізування кінцевих результатів навчання у системі післядипломної освіти.

159. Полякова О. Реалізація компетентнісного підходу в оцінювальній діяльності вчителя початкових класів / О. Полякова // Рідна школа. – 2013. – № 11. – С. 69-72.

Анотація. Автор вважає, що сучасний педагог повинен сприяти реалізації нового змісту навчання, вміти оцінювати навчальні досягнення учнів на основі врахування їхніх індивідуальних можливостей та навчальних потреб, використовувати сучасні підходи до оцінювання, виявляти творчість у виборі їх методів і створювати умови для повноцінного розвитку особистості.

160. Починок Є. Компетентність як фундаментальна професійна якість майбутнього вчителя початкових класів / Є. Починок // Імідж сучасного педагога. – 2012. – № 7 (126). – С. 23-24.

Анотація. Здійснено аналіз професійної діяльності вчителя початкових класів та визначена сукупність вимог до компетентісно підготовки майбутнього спеціаліста.

161. Прийменко О. І. Здоров'я педагога як один з головних факторів розвитку його професійної компетентності [Електронний ресурс] / О. І. Прийменко // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка: Педагогічні науки. – 2014. – № 5 (2). – С. 161-167. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2014_5\(2\)_24](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlup_2014_5(2)_24).

Анотація. Стаття присвячена професійному здоров'ю педагога. Проаналізована існуюча література з цієї тематики та наголошено на тому що, проблему професійного здоров'я вчителя по ступені значимості варто розглядати в контексті загальної концепції охорони здоров'я нації, тому що саме від вчителя більшою мірою залежить здоров'я підростаючого покоління. У статті наведені результати опитування викладачів Коледжу технологій та дизайну ЛНУ імені Тараса Шевченка із проблем здоров'я. Дані ґрунтуються на анкетуванні викладачів за 2013 рік.

162. Присяжнюк Ю. Розвиток методичної компетентності викладачів гуманітарних дисциплін у післядипломній освіті та професійному середовищі / Ю. Присяжнюк // Імідж сучасного педагога. – 2012. – № 9 (128). – С. 20-23.

Анотація. Висвітлені основні організаційно-педагогічні умов, необхідні для забезпечення розвитку методичної компетентності викладачів дисциплін гуманітарного циклу у ППО, а саме: впровадження до змісту післядипломної освіти спецкурсу «Методика викладання дисциплін гуманітарного циклу в умовах гуманізації освіти», розробленою на міжпредметній основі, використання можливостей професійного середовища, функціонуючого за принципами гуманізації та гуманітаризації тощо.

163. Присяжнюк Ю. Використання інноваційних технологій розвитку методичної компетентності викладачів дисциплін гуманітарного циклу у післядипломній педагогічній освіті / Ю. Присяжнюк // Післядипломна освіта в Україні. – 2010. – № 2 (17). – С. 24-27.

Анотація. У статті йдеться про пошук ефективних механізмів розвитку методичної компетентності викладачів дисциплін гуманітарного циклу у післядипломній педагогічній освіті та системи вивчення інноваційного досвіду й переведення його в реальний ресурс розвитку гуманітарної освіти.

164. Присяжнюк Ю. Інноваційні освітні технології як засіб розвитку методичної компетентності викладачів у післядипломній педагогічній освіті / Ю. Присяжнюк // Імідж сучасного педагога. – 2012. – № 8 (127). – С. 15-18.

Анотація. У статті проаналізовано потенціал інноваційних освітніх технологій у розвитку професійно важливих якостей викладачів дисциплін гуманітарного циклу.

165. Присяжнюк Ю. Розвиток методичної компетентності викладачів гуманітарних дисциплін у післядипломній освіті та професійному середовищі / Ю. Присяжнюк // Імідж сучасного педагога. – 2010. – № 1 (100). – С. 39-41.

Анотація. У статті висвітлено основні організаційно-педагогічні умови, необхідні для забезпечення розвитку методичної компетентності викладачів дисциплін гуманітарного циклу в ППО. Наводяться результати експериментального дослідження проблеми.

166. Прокопенко О. Професійна «Я-концепція» керівника як конфігурація професійного розвитку / О. Прокопенко // Післядипломна освіта в Україні. – 2013. – № 2 (23). – С. 63-66.

Анотація. За результатами дослідження автор робить такі висновки: професійна «Я-концепція» – це оцінно-пізнавальна система, що переживається і більш менш усвідомлюється індивідом. На її основі складається ставлення індивіда до себе та до інших, що спирається на особистісну самооцінку своїх можливостей, здібностей, характеру. Професійна «Я-концепція» забезпечує планування власного саморозвитку та самореалізації професії.

167. Пушкарьова Т. Розвиток інноваційної компетентності учнів і вчителів у процесі впровадження нових моделей навчання / Т. Пушкарьова // Післядипломна освіта в Україні. – 2011. – № 2 (19). – С. 11-14.

Анотація. У статті формування інноваційної і комунікаційної компетентності розглядається не тільки як формування технологічних навичок, а й як уміння використовувати сучасні ІКТ для роботи з інформацією як у навально-виховному процесі так і для інших потреб.

168. Радиш О. Ю. Ефективні впровадження інноваційних технологій навчання як складова формування компетентного випускника / О. Ю. Радиш // Імідж сучасного педагога. – 2014. – № 9 (148). – С. 23-26.

Анотація. Висвітлюється проблема впровадження інноваційних технологій у навчально-виховний процес сучасної школи, яка вимагає самовдосконалення, співпраці з ВНЗ, самоосвіти, системності роботи, наукових досліджень, інтенсифікації навчально-виховного процесу, особистого прикладу вчителя. Дається перелік нових ефективних педагогічних технологій для формування креативної компетентної особистості, здатної трансформувати отримані знання в життя.

169. Рак С. Соціально-психологічний тренінг як засіб підвищення комунікативної компетентності учасників навчально-виховного процесу / С. Рак // Рідна школа. – 2014. – № 6. – С. 58-62.

Анотація. Формування комунікативної компетентності учнів – одне з основних завдань навчального закладу, оскільки, з нашого погляду, в подальшому житті дитини саме ця компетентність буде провідною. Вона є основним мірилом соціального інтелекту, а значить – мірилом соціалізації,

конкурентоспроможності, успішності, самореалізації особистості. С. В. Петрушин розглядає комунікативну компетентність як складну організацію, до якої належать знання, установки, вміння та досвід міжособистісного спілкування; систему внутрішніх засобів регуляції комунікативних дій, орієнтованість у спілкуванні, що заснована на знаннях і чуттєвому досвіді. На думку дослідника, компетентність охоплює когнітивні (орієнтованість, психологічні знання і перцептивні здібності), виконавчі (вміння і навички) та емоційні (соціальні установи, досвід, систему ставлень особистості) компоненти.

170. Рибалко Ю. Сутність поняття професійної компетентності у психолого-педагогічній літературі / Ю. Рибалко // Освіта і управління. – 2012. – № 1. – С. 82-91.

Анотація. У статті представлено широкий теоретичний аналіз поняття «професійна компетентність» у психолого-педагогічній літературі, розглянуто професійну компетентність за галузями науки і знань.

171. Ростовська В. І. Формування професійної компетентності заступника директора з навчально-виховної роботи: управління процесом формування в системі методичної роботи району; кваліметрична модель професійної діяльності заступника директора з навчально-виховної роботи / В. І. Ростовська. – Х.: Основа, 2008. – № 11 (71). – 128 с. (Бібліотека журналу «Управління школою»).

Анотація. У книзі розкрито теоретичні основи компетентнісного підходу в освіті та надано практичні рекомендації щодо формування професійних компетентностей заступника директора навчального закладу з навчально-виховної роботи. Особливістю посібника є розкриття проблем в системі методичної роботи району.

Рекомендовано для керівників навчальних закладів, методистів районних методичних кабінетів, викладачів системи післядипломної педагогічної освіти.

172. Ротар В. Професійна компетентність майбутніх спеціалістів: теоретичний аспект / В. Ротар // Імідж сучасного педагога. – 2014. – № 6 (145). – С. 22-24.

Анотація. Розглядаються різноманітні наукові підходи до проблеми професійної компетентності особистості, представлена актуальність вивчення даного феномену.

173. Савченко К. Комунікативна компетентність як засіб розвитку професіоналізму особистості майбутніх учителів / К. Савченко // Імідж сучасного педагога. – 2011. – № 4 (113). – С. 53-55.

Анотація. Розглянуті проблеми формування комунікативної компетентності майбутніх учителів. Визначено поняття комунікативна

компетентність, встановлено зв'язок комунікативної компетентності із професійною. Показано впровадження сюжетно-рольових ігор на формування комунікативної компетенції майбутніх фахівців вищої школи.

174. Савченко О. Взаємозв'язок ключових і предметних компетентностей у контексті формування у молодших школярів уміння вчитися / О. Савченко // Імідж сучасного педагога. – 2012. – № 6 (125). – С. 3-6.

Анотація. Розглядається взаємозв'язок ключових і предметних компетентностей у контексті формування у молодших школярів уміння вчитися. Актуалізується тлумачення базових понять компетентнісного підходу.

175. Садова В. Історико-педагогічна компетентність як передумова формування педагогічної культури майбутнього вчителя / В. Садова // Імідж сучасного педагога. – 2011. – № 4 (113). – С. 5-8.

Анотація. Розкривається зміст поняття «історико-педагогічна компетентність», аналізуються основні підходи до його тлумачення: конкретизується місце і роль історико-педагогічної компетентності у структурі педагогічної культури майбутнього вчителя.

176. Семенова О. О. Організаторська діяльність як засіб формування функціональної компетентності майбутнього педагога [Електронний ресурс] / О. О. Семенова // Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна». – 2011. – № 4. – С. 149-151. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpkhist_2011_4_34.

Анотація. Постановка проблеми обумовлена стрижневим напрямом модернізації вищої педагогічної освіти, необхідністю формування функціональної компетентності майбутніх педагогів. Удосконалення і розвиток професійної компетентності педагогічних кадрів повинні ґрунтуватися на усвідомленні вимог сучасної освіти до майбутніх спеціалістів, яка полягає в тому, щоб навчити їх продуктивно працювати в нових умовах: генерувати нові ідеї, приймати нестандартні рішення, вміти творчо мислити, організовувати діяльність, вміти планувати стратегію своєї праці.

177. Семчук С. Інтерактивні технології навчання у формуванні комп'ютерної компетентності майбутнього педагога [Електронний ресурс] / С. Семчук // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. – 2011. – № 39 (2). – С. 59-63. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppps_2011_39\(2\)__11](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppps_2011_39(2)__11).

Анотація. Комп'ютеризація дошкільної освіти відкриває перед педагогами нові можливості для впровадження в педагогічну практику дошкільної установи сучасних методичних розробок. При цьому

ефективність комп'ютеризації ДНЗ залежить від компетентності педагога та якості використання інтерактивних технологій навчання.

178. Серветник О. П. Сучасні орієнтири змісту управлінської компетентності керівника навчального закладу / О. П. Серветник // Управління школою. – 2017. – № 13-15 (529-531). – С. 46-66.

Анотація. Модернізація освітнього процесу вимагає зробити універсальними вимоги до професійної компетенції керівника навчального закладу, тому головним напрямом оновлення управлінської діяльності є набуття знань і вмінь щодо управління школою як соціальною системою.

179. Сидоренко В. Розвиток професійної компетентності сучасного педагога в умовах відкритої освіти: кластерний аналіз / В. Сидоренко // Матеріали III регіональної науково-практичної конференція: «Професійна компетентність педагога в умовах оновленого змісту освіти та вимог ринку праці». – Вінниця, 2017. – С. 8-17.

Анотація. Стаття продовжує цикл публікацій автора, присвячений розвитку професійної компетентності фахівця відкритого суспільства. Розглянуто термінологічну кореляцію базових понять компетентнісного підходу, зокрема компетентність, компетенція, компетентний, професіоналізм. Здійснено кластерний аналіз професійно значущих компетентностей і компетенцій педагога в їх ієрархічному взаємозв'язку і взаємозумовленості.

180. Сидоренко В. Феноменологія педагогічної майстерності вчителя в умовах післядипломної освіти / В. Сидоренко // Післядипломна освіта в Україні. – 2016. – № 1. – С. 28-34.

Анотація. Автор статті зазначає, що професійно-особистісний розвиток учителя в умовах післядипломної освіти набуває ефективності, якщо педагогічна майстерність розглядається як інтегративна система, яка характеризується сформованістю професійно-педагогічної компетентності, педагогічної творчості, педагогічного артистизму, технологічної культури, професійно-педагогічного спілкування із суб'єктами взаємодії тощо.

181. Сидоркін Є. Формування інформаційної компетентності учнів засобами комп'ютерних технологій / Є. Сидоркін// Рідна школа. – 2014. – № 4-5. – С. 53-57.

Анотація. Для досягнення успіху в навчанні та подальшій професійній кар'єрі учневі необхідно володіти методами аналізу і синтезу, абстрагування й узагальнення інформації з різноманітних джерел, умінням встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, робити обґрунтовані висновки, тобто бути інформаційно-компетентною особистістю. Саме така особистість ефективно використовуватиме можливості інформаційного середовища.

182. Сілаєва І. Теоретичні засади організації підвищення кваліфікації на підставі модульно-компетентнісного підходу / І. Сілаєва // Імідж сучасного педагога. – 2011. – № 2 (111). – С. 16-18.

Анотація. У результаті проведених наукових досліджень розроблено модель підвищення кваліфікації педагогів професійної школи, яка базується на модульно-компетентнісному підході до формування змістового та процесуального компонентів навчального процесу.

183. Скрипка Г. Підвищення професійного рівня ІКТ – компетентності вчителя математики / Г. Скрипка // Післядипломна освіта в Україні. – 2009. – № 1 (14). – С. 70-73.

Анотація. У статті представлено дослідження ІКТ – компетентності, яка є невід’ємною складовою професійної компетентності педагога та проаналізовано форми і зміст підвищення професійного рівня ІКТ – компетентності вчителів математики в системі післядипломної педагогічної освіти.

184. Скрипник М. Проектування технологій розвитку україномовної компетентності вчителів у системі післядипломної освіти / М. Скрипник // Післядипломна освіта в Україні. – 2010. – № 2 (17). – С. 60-64.

Анотація. У статті розглядається проектування технологій розвитку україномовної компетентності як індивідуальна діяльність викладача системи післядипломної освіти, спрямовану на розроблення цілісного педагогічного процесу (мети і завдання, змісту, організаційних форм, методів і засобів навчання, діагностичних процедур), цільова орієнтація якого – розвиток мовної, комунікативної, апперцептивної, інтерактивної компетенції учителя.

185. Слесик К. Предметна модель формування етичної культури учнів як складова професійної компетенції педагога у контексті післядипломної освіти / К. Слесик // Імідж сучасного педагога. – 2012. – № 10 (129). – С. 21-24.

Анотація. Здійснюється обґрунтування та опис предметної моделі формування етичної культури учнів основної школи у процесі навчання гуманітарних предметів. Представлені основи підготовки вчителя до її впровадження.

186. Смеречак Л. Формування життєвої компетентності дітей із вадами розвитку в корекційній роботі соціального педагога / Л. Смеречак, О. Гук // Імідж сучасного педагога. – 2013. – № 2 (131). – С. 43-45.

Анотація. Визначена структура життєвої компетентності дітей із вадами розвитку та особливості колекційної роботи соціального педагога щодо її формування.

187. Смерчак Л. Формування життєвої компетентності дітей із вадами розвитку в корекційній роботі соціального педагога [Електронний ресурс] / Л. Смерчак, О. Гук // Імідж сучасного педагога. – 2013. – № 2. – С. 43-45. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/isp_2013_2_14.

Анотація. Визначена структура життєвої компетентності дітей із вадами розвитку та особливості корекційної роботи соціального педагога

188. Смирнова М. Є. Компетентність керівника ЗНЗ як предмет практичного удосконалення та розвитку / М. Є. Смирнова. – Х.: Основа, 2012. – № 12 (120) – 128 с. (Бібліотека журналу «Управління школою»).

Анотація. У навчально-методичному посібнику на підставі аналізу наукових досліджень актуалізовано проблему професійної компетентності керівника загальноосвітнього навчального закладу. Запропоновано моделі професійної компетентності керівника ЗНЗ, які містять базові характеристики управлінської діяльності директора школи з різних позицій. Подано корисні рекомендації, що містять теоретичну та практичну складові, спрямовані на удосконалення і розвиток загальної управлінської компетентності керівника навчального закладу.

Рекомендовано для керівників навчальних закладів, методистів Р(М)МК.

189. Смирнова М. Є. Практика управління загальноосвітнім навчальним закладом: від функціонування до розвитку: навч.-метод. посіб. / М. Є. Смирнова. – Х.: Основа, 2013. – 192 с. – (Серія «Абетка керівника»).

Анотація. У навчально-методичному посібнику актуалізовано проблему професійної компетентності керівника загальноосвітнього навчального закладу, подано моделі управлінської компетентності керівника, запропоновано корисні рекомендації щодо реалізації, удосконалення та розвитку професійної компетентності керівників ЗНЗ як підґрунтя ефективного управління. Рекомендовано для керівників навчальних закладів, методистів Р(М)МК з метою організації роботи з підвищення професійної компетентності керівників і педагогів.

190. Сологор І. Професійна компетентність як передумова ефективної діяльності викладача іноземної мови / І. Сологор // Імідж сучасного педагога. – 2014. – № 2 (141). – С. 16-19.

Анотація. Проаналізовано зміст понять «професійна компетентність викладача іноземної мови». Схарактеризовані складові професійної компетентності викладача іноземної мови з урахуванням особливостей навчально-виховного процесу у вищій школі.

191. Співаковська-Ванденберг Є. Самоосвітня компетенція майбутнього вчителя як педагогічна категорія / Є. Співаковська-Ванденберг // Імідж сучасного педагога. – 2011. – № 2 (111). – С. 40-42.

Анотація. Здійснено дискурс досліджень вітчизняних і зарубіжних учених в яких висвітлені підходи до тлумачення понять «компетентність», «компетентність майбутнього фахівця», «самоосвіта», «самоосвіта студента». Уточнена смислова характеристика самоосвітньої компетентності майбутнього вчителя як педагогічної категорії.

192. Старєва А. Формування предметно-методичної компетентності вчителя під час його підготовки та підвищення кваліфікації / А. Старєва // Післядипломна освіта в Україні. – 2011. – № 1 (18). – С. 67-72.

Анотація. Автор вважає, що предметно-методична компетентність вчителя формується в результаті виконання ним професійних дій з необхідною якістю, встановленим відповідним стандартом освіти і нормативно-правовими документами.

193. Стрельніков. В. Екологічна компетентність учителя біології та екології / В. Стрельніков // Імідж сучасного педагога. – 2010. – № 1 (100). – С. 54-58.

Анотація. Розглядаються проблеми підвищення кваліфікації вчителів біології та екології на основі компетентнісного підходу. Виділяються складові екологічної компетентності вчителя біології та екології.

194. Сулаєва Н. Збагачення професійної компетентності майбутніх учителів початкових класів у неформальних художньо-творчих колективах / Н. Сулаєва // Імідж сучасного педагога. – 2012. – № 6 (125). – С. 17-20.

Анотація. Обґрунтовано значення мистецько-освітньої діяльності майбутніх учителів початкових класів у неформальних художньо-творчих колективах для збагачення когнітивного, діяльнісного, мотиваційно-ціннісного, особистісного та рефлексивного компонентів їхньої професійної компетентності.

195. Туріщева Л. В. Професійний розвиток педагога: психологічний аспект / Л. В. Туріщева. – Х.: Основа, –2006. – № 09 (164). – 141 с. – (Бібліотека журналу «Управління школою»).

Анотація. У книзі розкрито психологічні аспекти професійного становлення педагога. Особлива увага приділяється активній позиції педагога, моделюванню сучасного уроку, професійній мотивації, поведженню педагога у конфліктних ситуаціях. Рекомендовано для вчителів та керівників навчальних закладів.

196. Успенська В. М. Модель розвитку професійної компетентності вчителів основ здоров'я у процесі підвищення кваліфікації / В. М. Успенська // Імідж сучасного педагога. – 2015. – № 2 (151). – С. 15-20.

Анотація. Здійснено опис структурно-функціональної моделі розвитку професійної компетентності вчителів основ здоров'я. Вона дозволяє в освітньому просторі підвищення кваліфікації виділити взаємодію блоків,

компоненти та рівні розвитку професійної компетентності педагогів. Концептуальне призначення моделі полягає в тому, щоб слугувати основою розвитку професійної компетентності вчителів основ здоров'я в процесі підвищення кваліфікації.

197. Федоров Г. Зміст і структура професійної компетентності керівника навчального закладу в ринкових умовах / Г. Прокопенко // Післядипломна освіта в Україні. – 2013. – № 2 (23). – С. 66-73.

Анотація. Автор вважає якщо професійні знання керівника закладу освіти розглянути з позиції їх гносеологічної природи, тоді можна побудувати оригінальну модель, а точніше – матрицю професійної компетентності менеджера освіти.

198. Фруктова Я. Концептуальна картина світу як базовий конструкт комунікативної компетентності фахівця / Я. Фруктова // Імідж сучасного педагога. – 2013. – № 5 (134). – С. 5-10.

Анотація. Розглянуті зміст і структура поняття «комунікативна компетентність», окреслена суперечність процесу її формування у майбутніх фахівців, визначена роль етнокультурної компоненти компетентності, окреслені сучасні підходи до концептів як носіїв цінностей, архетипів, народної пам'яті, екосоціальні та історичні передумови їхнього формування, розглянуті приклади концептуальних картин різних народів.

199. Хоружа Л. Етична компетентність педагогічного працівника в контексті компетентісно спрямованої освіти / Л. Хоружа // Післядипломна освіта в Україні. – 2011. – № 2 (19). – С. 14-16.

Анотація. На думку автора етична компетентність учителя сприятиме розв'язанню суперечностей, що виникли нині в системі професійної освіти, зокрема, між необхідністю її модернізації, але не за рахунок екстенсивних методів, а в наслідок якісного перетворення педагогічної діяльності на етичних засадах.

200. Цимбалюк І. М. Підвищення професійної кваліфікації: психологія педагогічної праці: Науко-методичний посібник для підготовки і підвищення кваліфікації педагогічних кадрів./ І. М. Цимбалюк. – К.: Видавничий дім «Професіонал», 2004. – 150 с.

Анотація. Висвітлено досвід системного аналізу психологічних аспектів педагогічної праці. Розглядається структура професійної діяльності педагога, психологія стосунків у навчально-виховному процесі, роль особистості вчителя у розумінні учнів, основи педагогічного спілкування, педагогічні конфлікти і шляхи їх подолання, педагогічна техніка, як елемент майстерності вихователя. Рекомендовано вчителів, вихователів, наукових працівників, аспірантів, студентів університетів і педагогічних інститутів.

201. Чайченко Н. Н. Дидактичні основи оцінювальної компетентності майбутніх викладачів навчальних закладів: Навчальний посібник. / Н. Н. Чайченко, С. А. Куртась. – Суми: РВВ СОІППО, 2012. – 92 с.

Анотація. У посібнику розкрито сутність та дидактичні основи оцінювальної компетентності; визначено її структуру; обґрунтовано значення оцінювальної діяльності у процесі магістерської підготовки майбутнього викладача вищого навчального закладу. Подано практичні матеріали, що можуть використовуватися викладачами вищих навчальних закладів та магістрами спеціальності «Педагогіка вищої школи».

202. Чемерис І. Можливості використання іншомовних періодичних видань у процесі формування професійної компетентності майбутніх журналістів / І. Чемерис // Імідж сучасного педагога. – 2013. – № 4 (133). – С. 42-45.

Анотація. Автор аналізує можливості використання іншомовних періодичних видань у процесі формування професійної компетентності майбутніх журналістів. Запропонована система вправ, яка містить до текстові (текстові) та після текстові завдання і відповідає діагностико-підготовчому, змістово-процесуальному та контрольнo-коригувальному етапам організації навчально-пізнавальної роботи студентів.

203. Чернецька Т. Формулювання мети і цілей в контексті реалізації компетентнісного підходу в початковій ланці освіти / Т. Чернецька // Імідж сучасного педагога. – 2012. – № 6 (125). – С. 7-10.

Анотація. Розглянуті мета і цілі як складові ціле покладання, спільний концепт компетентнісного, особистісно зорієнтованого і діяльнісного підходів та запропоновано варіант формулювання мети уроку за реалізації в освіті компетентнісного підходу.

204. Чернишова Є. Р. Підготовка науково-педагогічних кадрів у системі післядипломної педагогічної освіти: зміст, організаційні форми, технології: Науковий посібник / Є. Р. Чернишова, Н. В. Гузій, В. П. Ляхоцький, О. Л. Ануфрієва, І. Ю. Регейло, В. І. Саюк, М. І. Скрипник, О. С. Снісаренко, М. О. Чернишова, Г. О. Штемпель. – К.: ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», НАПН України, 2014. – 318 с.

Анотація. У посібнику розглядаються концептуальне бачення й законодавче відображення післядипломної освіти, особливості змісту післядипломної підготовки науково-педагогічних кадрів, управління їхнім професійним розвитком тощо. Особлива увага приділяється формуванню кадрового потенціалу системи післядипломної педагогічної освіти в контексті реалізації державної кадрової політики (тенденції, сутність і структура, освітній та креативно-аксіологічний потенціал педагогічного професіоналізму та європейського досвіду). Рекомендовано для науковців, аспірантів, керівників навчальних закладів, педагогів, усіх, хто цікавиться питаннями підготовки фахівців в системі ППО.

205. Чернишова Є. Р. Термінологічний словник з основ підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів післядипломної педагогічної освіти / Є. Р. Чернишова, Н. В. Гузій, В. П. Ляхоцький, О. Л. Ануфрієва, І. Ю. Регейло, В. І. Саюк, М. І. Скрипник, О. С. Снісаренко, М. О. Чернишова, Г. О. Штемпель. – К.: ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», НАПН України, 2014. – 230 с.

Анотація. Представлене зібрання терміносистеми з основ підготовки науково-педагогічних кадрів післядипломної педагогічної освіти є одним з перших в історії педагогіки України системним викладом дефініцій з актуальної проблеми – формування нової генерації вчених, покликаних забезпечити державі стале відтворення інноваційних педагогічних технологій, генерування сміливих, спрямованих у майбутнє ідей, продукування конкурентоспроможної на світовому освітньому просторі наукової продукції, виховання високоосвіченої, збагаченої загальнолюдськими духовними цінностями особистості суспільства знань, існуючого у неперервно зростаючому інформаційному просторі.

Словник дає змогу найповніше представити понятійний апарат, вживаний дослідниками у першій чверті ХХІ століття.

Рекомендовано для науковців, педагогів, аспірантів, магістрантів та студентів, широке коло осіб, зацікавлених у розквіті вітчизняної науки і освіти.

206. Чубарук О. Структура і зміст професійної компетентності вчителів філологічного профілю в системі післядипломної освіти / О. Чубарук // Імідж сучасного педагога. – 2012. – № 2 (121). – С. 16-21.

Анотація. Представлені матеріали дослідження з проблеми управління розвитком професійної компетентності вчителів філологічного профілю. Охарактеризовані внутрішня і зовнішня структури професійної компетентності вчителів філологічного профілю, розкрито зміст видів професійної компетентності вчителів філологічного профілю.

207. Чуркіна В. Методологічні засади та форми підвищення рівня професійної компетентності вчителів / В. Чуркіна // Імідж сучасного педагога. – 2012. – № 10 (129). – С. 8-9.

Анотація. Розкриваються сутність і стан наукової проблеми професійної компетентності вчителя в системі післядипломної освіти. Розглянуті форми підвищення кваліфікації вітчизняних учителів, що сприяють формуванню їхньої професійної компетентності, здатності планувати свою професійну діяльність.

208. Шакотько В. В. Діагностика рівня сформованості інформологічних компетентностей майбутніх учителів інформатики / В. В. Шакотько // Імідж сучасного педагога. – Полтава: АСМІ, 2016. – № 3 (162). – С. 25-29.

Анотація. На основі вимог до структури інформологічних компетентностей майбутніх учителів інформатики розглянуто підходи до діагностики рівнів сформованості цих компетентностей.

209. Шапошнікова А. Формування професійної компетентності майбутнього практичного психолога: обґрунтування психолого-педагогічних умов / А. Шапошнікова // Рідна школа. – 2013. – № 11. – С. 73-76.

Анотація. На сучасному етапі державотворення у контексті євроінтеграційного поступу України, модернізації освітньої галузі з урахуванням вимог Болонського процесу, а також технологічного процесу засобів виробництва актуалізується проблема формування професійної компетентності майбутнього фахівця, зокрема практичного психолога. Багатомірність впливів на процес становлення професіонала, на нашу думку, потребує пошуку оптимальних шляхів вирішення завдань теоретико-методологічної підготовки фахівця певного профілю. На це спрямований, зокрема, сучасний Галузевий стандарт вищої освіти України щодо підготовки практичних психологів, який передбачає опанування студентами трьох видів задач професійної діяльності: професійних, соціально-виробничих та соціально-побутових.

210. Шевченко О. А. Тренінги професійного становлення молодих педагогів / О. А. Шевченко, І. А. Хозраткулова. – Х.: Основа, 2010. – № 6 (90). – 112 с. (Бібліотека журналу «Управління школою»).

Анотація. Збірник містить програму, методичні поради та розробки тренінгових занять для роботи з молодими учителями. Проблематика тренінгів різноманітна, спрямована на формування мотивації професійного розвитку молодих учителів. Рекомендовано для методистів, заступників директорів шкіл, керівників навчальних закладів.

211. Шевчук С. Кейс-метод як засіб зростання майстерності педагога професійної школи / С. Шевчук // Післядипломна освіта в Україні. – 2015. – № 2 (37). – С. 79-83.

Анотація. У статті основною характеристикою іміджу педагога професійної школи вважається його професійна компетентність, яка визначається основними показниками: підготовленість до педагогічної та науково-методичної, особиста педагогічна майстерність, інноваційність мислення, професійні прогностичні уміння. Кейс метод є одним із ефективних засобів зростання професійної майстерності й реноме педагога.

212. Шеремет М. Роль критичного мислення у формуванні інформаційної компетентності старшокласників / М. Шерстюк // Освіта і управління. – 2013. – № 1-2. – С. 62-69.

Анотація. У статті розглядається процес формування інформаційної компетентності старшокласників засобами критичного мислення.

213. Шиловська М. Інноваційні підходи до формування соціокультурної компетенції майбутніх учителів іноземних мов / М. Шиловська // Імідж сучасного педагога. – 2010. – № 5 (104). – С. 54-56.

Анотація. У статті розглядається поняття і принципи інноваційних підходів в процесі професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов, окреслюються можливості їх використання в процесі формування соціокультурної компетенції.

214. Шляхова В. Шляхи удосконалення культуромовної компетентності майбутніх українців / В. Шляхова // Освіта і управління. – 2011. – № 4. – С. 92-99.

Анотація. Стаття присвячена осмисленню методичних шляхів формування культуромовної компетентності як фахової для майбутніх учителів української мови. У праці подано визначення цієї компетентності, її структуру, описано етапи її становлення. Спочатку представлено завдання та зміст культуромовної підготовки у середній школі, потім запропоновано методiku її удосконалення на заняттях її фахових дисциплін.

215. Шмиголь І. Сутність та структура професійної компетентності педагога / І. Шмиголь // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини: Проблеми підготовки сучасного вчителя. – Умань, 2011. – № 4 (1). – С. 197-204.

Анотація. Статтю присвячено проблемі визначення сутності та структури професійної компетентності педагога. Автором професійної компетентності педагога та його складових.

216. Шуканова А. Самоосвітня діяльність вчителя географії як умова професійної компетентності / А. Шуканова // Імідж сучасного педагога. – 2011. – № 8-9 (117-118). – С. 113-115.

Анотація. Досліджується самоосвітня діяльність учителя географії як процес і як необхідна умова формування його професійної компетентності, пропонується модель процесуальної структури самоосвітньої діяльності учителя географії.

217. Шуляр В. Акмеологічні засади розвитку професійно-методичної компетентності вчителя-словесника в системі післядипломної освіти: теоретичний аспект / В. Шуляр // Післядипломна освіта в Україні. – 2010. – № 2 (17). – С. 91-94.

Анотація. У статті йдеться про комплекс компетентностей і компетенцій, якими має оволодіти словесник щоб досягти гарантованого кінцевого результату в реалізації як літературної освіти школярів, так і своєї професійно-методичної підготовленості, є складним і потребує значних зусиль з боку суб'єктів навчально-пізнавального, виховного процесу – тих, хто навчає, тих хто навчається, а також за умови доцільного введення об'єктів, інформаційних технологій тощо.

218. Юрченко В. Формування в учнів комунікативної компетентності – важливе завдання початкової школи / В. Юрченко // Імідж сучасного педагога. – 2013. – № 4 (133). – С. 59-62.

Анотація. На основі Державного стандарту початкової загальної освіти досліджується зміст початкової освіти в контексті формування в учнів молодшого шкільного віку комунікативної компетентності. Акцентується увага на ролі рідної мови в цілісному розвитку особистості, необхідності її функціонування у навчанні та повсякденному спілкуванні. Підкреслюється провідна роль учителя початкової школи у формуванні комунікативної компетентності учнів.

219. Яхунко І. Компетентнісний підхід у сучасній післядипломній педагогічній освіті / І. Яхунко // Післядипломна освіта в Україні. – 2011. – № 1 (18). – С. 53-59.

Анотація. Автор статті враховує реалії сучасних національного і світового ринків праці та освітніх послуг в сфері підготовки фахівців, сьогодні є всі підстави розглядати концепцію компетентнісного підходу однією з принципових теоретико-методичних основ інноваційного розвитку післядипломної педагогічної освіти України.